

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PROSPECTIVE TEACHERS' CULTURAL INTELLIGENCE LEVELS AND ATTITUDES TOWARDS CULTURAL HERITAGE¹

Suat POLAT

*Assistant Professor, Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Education, Turkey, spolat@agri.edu.tr
ORCID: 0000-0001-9286-8840*

Received: 10.12.2019. Accepted: 20.03.2020

ABSTRACT

In the present research, which aimed to examine the relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage, the relational screening method, as one of the quantitative research methods, was used. The research was conducted with 372 prospective teachers studying at the Faculty of Education of Ağrı İbrahim Çeçen University in the 2018-2019 academic year. In the research, the "Cultural Intelligence Scale", prepared by Ang et al. (2007) and adapted to Turkish by İlhan and Çetin (2014), and the "Cultural Heritage Attitude Scale" developed by Akbaba (2014) were used. The results of the study revealed that there is a moderate positive relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage in terms of sub-dimensions, that is between meta-cognition and sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage, between motivation and sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage, and between behavior and sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage. Besides, a moderate positive relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage was determined. Based on the revealed relationship, it was concluded that prospective teachers' cultural intelligence levels had a significant moderate relationship with their attitudes towards cultural heritage. In the research, additional analyses according to the variables were performed and the obtained results were presented within the study.

Keywords: Cultural intelligence, cultural heritage, prospective teacher.

---

¹Cultural intelligence dimension of this study was presented as preceding abstract at 3rd International Congress of Eurasian Social Sciences that was organized at Muğla/Bodrum in 2019.

INTRODUCTION

When Howard Gardner introduced the multiple intelligence theory in the 1980s, he asserted that human intelligence or human cognitive skills consisted of a range of abilities. Based on this assertion, he proposed the multiple intelligence theory. Multiple intelligence theory argues that people have different cognitive powers or learning styles. Gardner's theory of multiple intelligences is universal among people and is found in all cultures. Initially, Gardner identified 7 domains of intelligence and increased the number of these domains to 10 in time. These domains of intelligence consisted of musical, bodily-kinesthetic, logical-mathematical, linguistic, spatial, inter-personal, naturalist, existential, and moral intelligence domains (Laursen, 2013: 52). Cultural intelligence was added to these intelligence domains over time.

Cultural Intelligence is people's ability to adapt to different cultural environments. In another definition, Cultural Intelligence (CQ) is stated as individuals' ability to understand, evaluate and interpret the act, behavior, voice, mimic, tone and behavior of people from other cultures as much as those of the ones from their own culture. It helps people to have knowledge of not only their own but also other people's thinking processes and to interpret them correctly. From this point of view, when faced with an intercultural environment, individuals know how to behave, adapt to the situation and manage it correctly. Individuals who have developed cultural intelligence know cultural norms, attitudes, customs, traditional/religious rituals and can interpret them correctly. Individuals with developed cultural intelligence can socialize more quickly in environments with cultural differences, and it is easier for them to be accepted in new settings (Earley & Mosakowski, 2004). Cultural intelligence (CQ) involves the ability to interact effectively between cultures (Thomas & Inkson, 2010).

Cultural intelligence is the ability of an individual to adapt effectively to new cultural contexts. It is a type of intelligence that allows people who participate in multicultural environments and not acquainted with each other to easily adapt to each other when they come together. It is the process that a person successfully adapts without difficulty to organizations and cultural environments that are unfamiliar (Earley, 2002; Earley & Ang, 2003; Thomas & Inkson, 2003; Earley & Mosakowski, 2004; Earley & Peterson, 2004; Earley, Ang & Tan, 2006).

Since the concept of cultural intelligence is a multidimensional concept, it has been examined in terms of different dimensions in different studies. Some of them are knowledge, awareness, behavior and skills (Thomas & Inkson, 2003), cognitive, physical, emotional (Early & Mosakowski, 2004), cultural strategic thinking, motivation and behavior (Earley, Ang & Tan, 2006) and cognitive, metacognitive, motivational and behavioral dimensions (Ang et al., 2007). Although the concept has been approached through different dimensions, it is seen that four fundamental dimensions are mainly agreed upon. In the present study, cultural intelligence was examined based on four factors model (Earley & Ang, 2003) (metacognitive, cognitive, motivational and behavioral). The Metacognitive-MC dimension indicates the cognitive awareness regarding other people's cultural preferences (Ang, Van Dyne & Tan, 2011). The Cognitive (COG) dimension reflects an individual's knowledge of rules, practices and traditions in different cultures, resulting from his/her own experiences or education (Ang et al., 2007). The Motivational (MOT) dimension represents the intrinsic motivation and self-efficacy of the person in terms of

gaining intercultural experiences and adapting to different cultural environments (Templer et al., 2006). The Behavioral-BEH dimension includes verbal and non-verbal acts regarding the relationship established with people from different cultures (Ang et al., 2007). (cited by Boratav, 1982: 54-55) Çetin, 2014). This study investigated the relationship between cultural heritage and cultural intelligence based on the nature of cultural intelligence, which has material and spiritual significance in human life and symbolizes the human past.

In a world that has been gradually shrinking with the globalization movements, that the societies continue their existence has necessitated the people constituting the society to shape their lives according to global values. With this process, the need to interpret and evaluate the changes seen in the world in many aspects has rendered the issues of culture and cultural heritage important for people (Kolaç, 2009: 19). The concept of heritage can be expressed as important sources of wealth that must be transferred to future generations from the past (Aslan & Ardemagni, 2006: 7). This concept refers to a notion that witnessed the ancient ages through historical monuments and traditions, which have been created by people since the past ages and which provide information about the people living in the periods to which they belong. These monuments and traditions, which have survived from ancient times to the present, are important sources of wealth that enlighten the future of humanity by giving important information about the ages in which they arose. For this reason, it is the fundamental duty of every human being to protect them and carry them into the future (Vecco, 2010: 322).

Cultural heritage consists of objects and traditions that demonstrate the ideas on and lifestyles of people from the past to the present and which are the products of people' intellectual and spiritual efforts (Göğebakan, 2009: 25-26). The body of values having concrete and abstract characteristics that are formed in ancient times and transferred to the future are defined as cultural heritage (Ministry of Culture & Tourism, 2009: 3/22).

The Council of Europe, on the other hand, expresses cultural heritage as the sources inherited from the past, as a manifestation and expression of the constantly evolving values, beliefs, knowledge, and traditions of human beings, in a way independent of ownership. It encompasses all elements of the environment that have emerged as a result of the interaction between man and nature since ancient times (Council of Europe, 2005). Important artifacts which have been created throughout the historical process and which demonstrate the traditions, beliefs and successes of societies constitute the cultural heritage (Aslan & Ardemagni, 2006: 7).

Cultural heritage was first examined in international law in 1907 and since the 1950s, a collection of international agreements and texts have been developed for its protection by UNESCO and other intergovernmental organizations. "The Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflicts," signed in 1954 under the leadership of UNESCO, constitutes the oldest of the international texts mentioned. It was developed as a response to the destruction of historical monuments and artifacts and their plundering by people. This convention was formed, based on the idea that preventing the destruction and eradication of the historical monuments during World War II is the responsibility of the entire world. International law for the protection of cultural heritage carried out activities aimed at the protection of cultural heritage in this way, with relatively narrow objectives (Blake, 2000).

In the agreement signed in 1954, it is seen that the cultural heritage that is intended to be preserved is the objects of importance in terms of history and art. Another important convention of UNESCO for the protection of cultural heritage is "Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property" published on November 14, 1970. This convention was signed in order to protect the valuables in the regions under armed conflict and to prevent the illegal trafficking of historical works. Another international convention on cultural heritage is the "Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage," dated 16 November 1972. The emphasis of "architectural works of universal value in terms of history, art and science, the paintings and writings, archaeological structures, caves, ruins and the natural environment that integrates with them" in this international convention reveals that the perception of preserving cultural heritage in the conventions prepared by UNESCO conventions is "object" and "construction/architecture" centered (Oğuz, 2013: 6-7).

Cultural heritage has to be preserved and passed down from generation to generation as it consists of the important sources which have been created by people since ancient times and reflects the traces and the lifestyles of their period to the present. On the protection of cultural heritage, international conventions are important but they alone are not sufficient. In this regard, the regular education activities that each country will provide the people starting from an early age gain importance. In order to determine the content of the education to be provided to the people and to plan its level, it is necessary to be aware of some of the characteristics of human beings. In this point knowing the correlation between attitudes towards cultural heritage and cultural intelligence levels of prospective teachers is important. In the present study, it was aimed to examine the relationship between the cultural intelligence levels and attitudes regarding the cultural heritage of prospective teachers who will be the educators of the future and to contribute to the studies to be conducted. When the studies on the subject were examined, they were found to be focused on the relationship between cultural intelligence level and multicultural education (Koçak & Özdemir, 2015; Gezer & Şahin, 2017; Yaşar Ekici, 2017), cultural intelligence level and self-efficacy beliefs (Ulusoy, 2017), cultural intelligence and leadership (Ulusoy, 2017). Ersoy, 2014; Dündar, 2019), cultural intelligence and burnout (Demir, 2015), cultural intelligence and cultural differences (Yeşil, 2009; Ersoy & Ehtiyar, 2015), cultural intelligence and intercultural sensitivity (Mercan, 2016). As a result of the literature review, no study examining the relationship between cultural intelligence and attitude towards cultural heritage was found. Therefore, with this study, it was aimed to make a contribution to the literature by filling this gap.

Aim

The aim of this study is to investigate the relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage.

Problem Statement

The question "Is there a significant relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage?" constitutes the problem statement of the study.

Sub-Problems

Is there a significant relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage according to gender, the undergraduate program that they are enrolled in, their location of residence, their mother's educational level, their father's educational level, their father's employment status, their mother's employment status, the monthly income of the family, their daily internet usage duration, their social media membership and their membership to organizations and in terms of sub-dimensions of the scales used in the research?

METHOD

This study was designed according to quantitative research method. In the quantitative research method, emotions and reality are evaluated by being distinguished from each other. In such methods, the variables can be clearly distinguished from each other and the connections between these variables can be measured in a concrete way. It is also an appropriate research method to make generalizations based on the results obtained (Büyüköztürk et al., 2014; Sönmez & Alacapınar, 2014; Yıldırım & Şimşek, 2008). In the study, one of the quantitative research methods, relational screening method was used.

In these kinds of researches, a questionnaire is applied to a sample chosen from the targeted population for the topic to be studied or the sample's opinions about their attitudes, activities, thoughts, and beliefs are obtained. In such researches, the sample group involved in the study are asked questions in order to learn what they think. It is a research method that is applied to a large sample group and can be used in a wide range of problems. It enables researchers to detect association between variables, to make predictions and to determine the variability seen in subgroups and also to see the changes in beliefs (Christensen, Johnson & Turner, 2015). This research method helps to quantitatively or numerically describe the attitude, thoughts, and opinions of the universe in general by making various applications on the sample that is anticipated to represent the universe (Creswell, 2013). Researchers conducting researches in the field of education prefer to carry out studies revealing the relationships beyond describing events or phenomena. For this purpose, the relational screening model is used in the studies conducted (Büyüköztürk et al., 2014).

Population and Sample

The population of this research consists of prospective teachers who are studying in different undergraduate programs in the Faculty of Education at Ağrı İbrahim Çeçen University in 2018-2019 academic year. The sample consists of 372 prospective teachers who were randomly selected among these prospective teachers and participated in the study on a volunteer basis. The random sampling is a sampling technique in which every subject of the population has the same chance to be included in the sample of the research (Büyüköztürk et al., 2014). The reason of using this sampling approach is choosing the subjects of the sample from volunteers that are willing to

join to scientific researches. The information about the prospective teachers included in the research is presented in Table 1. Population and Sample

The population of this research consists of prospective teachers who are studying in different undergraduate programs in the Faculty of Education at Ağrı İbrahim Çeçen University in 2018-2019 academic year. The sample consists of 372 prospective teachers who were randomly selected among these prospective teachers and participated in the study on a volunteer basis. The random sampling is a sampling technique in which every subject of the population has the same chance to be included in the sample of the research (Büyüköztürk et al., 2014). The reason of using this sampling approach is choosing the subjects of the sample from volunteers that are willing to join to scientific researches. The information about the prospective teachers included in the research is presented in Table 1.

Table 1. Information on the Prospective Teachers' Participating in the Study

Gender	Frequency (f)	Percentage (%)
Female	213	57.25
Male	159	42.75
Total	372	100
Undergraduate Program		
Pre-School Education	43	11.55
Classroom Teaching	44	11.82
Turkish Education	29	7.79
Social Sciences Education	47	12.63
Science Education	34	9.13
Mathematics Education	48	12.90
Painting Education	48	12.90
PCG	54	14.51
CET	25	6.77
Total	372	100
Location of Residence		
City Center	174	46.77
District	87	23.38
Village and Other	111	29.85
Total	372	100
Mother's Level of Education		
Uneducated	134	36.02
Primary School	142	38.17
Secondary School	67	18.01
High School and above	29	7.80
Total	372	100
Father's Level of Education		
Uneducated	109	29.30
Primary School	99	26.61
Secondary School	66	17.74
High school	62	16.66
Associate Degree and above	36	9.69
Total	372	100
Father's Employment Status		
Employed	290	77.95
Unemployed	82	22.05

Total	372	100
Mother's Employment Status		
Employed	43	11.55
Unemployed	329	88.45
Total	372	100
Monthly Income Status		
Less than 1600	156	41.93
1600-3000	143	38.44
3000 and above	73	19.63
Total	372	100
Daily Internet Usage Duration		
I never use it.	30	8.06
0-2 hours	119	31.98
2-4 hours	100	26.88
4-6 hours	59	15.86
6 and Above	64	17.22
Total	372	100
Social Media Account		
Yes	310	83.33
No	62	16.67
Total	372	100
Social Organizations That You Are a Member of		
Yes	107	28.76
No	265	71.24
Total	372	100

When the Table 1 is examined, it is seen that of the prospective teachers participating in the research, 213 of them are female, 159 are male, 47 of them are studying in Social Sciences Education, 29 Turkish Education, 43 Preschool Education, 44 Classroom Teaching, 48 Painting Education, 54 PCG, 25 CEIT, 48 Mathematics Education and 34 Science Education departments. 174 of the participants live in the city center, 87 live in districts, 111 live in villages and towns. 134 of the participants' mothers have never had any education, 142 of them are primary school graduates, 67 are secondary school graduates and 29 are graduated from high school and above. 109 of the participants' fathers have never had any education, 99 of them are primary school graduates, 66 are secondary school, 62 are high school graduates and 36 are graduated with the associate degree and above. While the fathers of 82 of the prospective teachers are unemployed or retired, 290 of them are employed; likewise, while the mothers of 328 of those are housewives or retired, 44 of them are employed in different fields of occupation. According to the monthly income status variable, while 156 of them earn less than 1600 TL, 143 of them have a monthly income between 1601-3000 and 73 families earn 3001 and more. While 30 of the prospective teachers do not use any internet daily, 119 of them stated that they use internet 0-2 hours a day, 100 of them stated that they use it 2-4 hours a day, 59 of them stated that they use it 4-6 hours a day and 64 of them stated that they use it more than 6 hours a day. While 310 of the participants had a social media membership, 62 of them did not have any social media membership. While 107 of the prospective teachers are members of an organization, 265 of them are not members of any organization.

Data Collection Tools

In the present research, as the data collection tools, the "Cultural Intelligence Scale," prepared by Ang et al. (2007) and adapted into Turkish by İlhan and Çetin (2014) and "Cultural Heritage Attitude Scale" developed by Akbaba (2014) were used.

The Cultural Intelligence Scale is a 5-point Likert-type scale with 20 items. The scale consists of 4 sub-dimensions, namely Meta-cognition (4 items), Cognition (6 items), Motivation (5 items) and Behavior (5 items). Cronbach's Alpha internal reliability coefficients of the scale were previously reported to be .72 for the meta-cognition sub-dimension, .86 for the cognition sub-dimension, .86 for the motivation sub-dimension and .83 for the behavior sub-dimension (İlhan & Çetin, 2014). In the present study, Cronbach's Alpha internal reliability coefficients of the scale were found to be .836 for the meta-cognition sub-dimension, .855 for the cognition sub-dimension, .812 for the motivation sub-dimension and .77 for the behavior sub-dimension. The reliability coefficient of the whole Cultural Intelligence Scale was found to be .887.

The Cultural Heritage Attitude Scale is a 5-point Likert-type scale with 32 items. The scale consists of 3 sub-dimensions being the cultural heritage for the society, the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage. Items 1-9 represent the sub-dimension of cultural heritage for the society, items 10-21 represent the sub-dimension of the sensitivity to cultural heritage and items 22-32 represent the sub-dimension of the transfer of cultural heritage. Cronbach's Alpha internal reliability coefficient was reported to be .86 for the sub-dimension of the cultural heritage for the society; it was reported to be .87 for the sub-dimension of sensitivity to cultural heritage and .84 for the sub-dimension of the transfer of cultural heritage (Akbaba, 2014). In the present study, the internal reliability coefficient was found to be .886 for the sub-dimension of the cultural heritage for the society; it was found to be .906 for the sub-dimension of the sensitivity to cultural heritage and .856 for the sub-dimension of the transfer of cultural heritage. The reliability coefficient of the whole Cultural Heritage Attitude Scale was found to be .821.

Data Collection

The research data were collected in the spring semester of the 2017-2018 academic year. The prospective teachers included in the research scope were chosen by random sampling method and Cultural Intelligence Scale prepared by Ang et al. (2014) and adapted to Turkish by İlhan and Çetin (2014) and the Cultural Heritage Attitude Scale developed by Akbaba (2014) were applied to the prospective teachers on a voluntary basis. During the implementation of the scale, the questions of the prospective teachers were answered appropriately, and the accurate completion of the process was ensured.

Data Analysis

A statistical program was used for the analysis of the data obtained as a result of the research and the significance level was accepted as .05 and .01. Independent Samples t-test, one-way ANOVA, TUKEY test, Pearson correlation,

and simple linear regression were used in the analysis of the data. Upon ANOVA analysis, it was determined that the homogeneity of variance assumption is satisfied by looking at the Levene test, and TUKEY test was used for the statistics of the difference between the groups. Cohen's *d* values were examined to determine the effect size of the significant difference. The values between 0.00-0.01 refer to a low effect size, those between 0.02-0.06 refer to a medium effect size, and values greater than 0.07 refer to a large effect size (Kilmen, 2015).

FINDINGS (RESULTS)

To determine whether the data exhibits a normal distribution, the information on the skewness and kurtosis values of the scales and sub-dimensions of Cultural Intelligence and Cultural Heritage Attitude is presented in Table 2.

Table 2. Values of Skewness and Kurtosis

	Mean	Standard deviation	Skewness	Kurtosis
Meta Cognition	2.0133	.77386	1.077	1.913
Cognition	2.8873	.84888	-.035	-.143
Motivation	2.2174	.78985	.517	.566
Behavior	2.3209	.73909	.512	.706
Cultural Heritage for Society	3.9113	.98600	-1.072	.623
Sensitivity to Cultural Heritage	2.1387	.79391	1.202	1.101
Transfer of Cultural Heritage	2.0856	.72985	1.494	1.232
Cultural Heritage Attitude Scale	2.6192	.46823	.989	1.963
Cultural Intelligence Scale	2.4034	.58819	.225	.935

According to Table 2, the skewness-kurtosis values were examined to determine whether the data exhibited a normal distribution and the values were found to be between -2 and +2. This result indicates that the data shows a normal distribution (Trochim & Donnelly, 2006; Field, 2000 & 2009; Gravetter & Wallnau, 2014).

Table 3. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of Gender

Variance Source	Variable	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Meta Cognition	Female	213	1.9546	.67650	370	1.695	.091
	Male	159	2.0918	.88390			
Cognition	Female	213	2.9253	.84957	370	1.000	.318
	Male	159	2.8363	.84795			
Motivation	Female	213	2.1531	.68631	370	1.823	.069
	Male	159	2.3035	.90546			
Behavior	Female	213	2.2691	.69758	370	1.567	.118
	Male	159	2.3902	.78821			
Cultural Heritage for Society	Female	213	4.0754	.87246	370	3.780	.000
	Male	159	3.6916	1.08471			
Sensitivity to Cultural Heritage	Female	213	2.0748	.67306	370	1.803	.072
	Male	159	2.2244	.92696			
Transfer of Cultural Heritage	Female	213	1.9700	.59762	370	3.590	.000
	Male	159	2.2404	.85408			

As shown in Table 3, independent samples t test was performed to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage differed significantly according to their gender, in terms of the sub-dimensions of the scales. As a result of the t test, it was found that there was a significant difference between the means in the sub-dimensions of attitudes towards cultural heritage. While females found "cultural heritage for the society" to be more important ($t_{370} = 3,78; p = 0,000 < 0,05; \eta^2 = 0,04$), males can be said to give more importance to the "transfer of cultural heritage" than females ($t_{370} = 3,59; p = 0,000 < 0,05; \eta^2 = 0,03$). Based on these findings, it can be said that the gender variable has a moderate effect on the prospective teachers' attitudes toward cultural heritage in terms of the sub-dimensions of Cultural Heritage for the Society and Transfer of Cultural Heritage of the Cultural Heritage Scale.

Table 4. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Attitudes toward Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of the Undergraduate Program

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	p	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	7.105	8	.888	1.499	.156	None
	Within-Group	215.073	363	.592			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	9.889	8	1.236	1.743	.087	None
	Within-Group	257.451	363	.709			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	10.304	8	1.288	2.114	.034	Elementary Education Mathematics-Classroom
	Within-Group	221.151	363	.609			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	1.170	8	.146	.264	.977	None
	Within-Group	201.491	363	.555			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	20.204	8	2.526	2.693	.007	Turkish-Social Studies Turkish-Class
	Within-Group	340.480	363	.938			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	5.847	8	.731	1.164	.320	None
	Within-Group	227.990	363	.628			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	7.878	8	.985	1.884	.061	None
	Within-Group	189.745	363	.523			
	Total	197.624	371				

As shown in Table 4, one-way ANOVA test was conducted to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of sub-dimensions of the scales according to their undergraduate program and when the results are examined, the difference was determined to be significant. According to the results of the Levene's Test ($F_{\text{metacognition}} = .476, p > 0,05; F_{\text{cognition}} = 1.585, p > 0,05; F_{\text{motivation}} = .711, p > 0,05; F_{\text{behavior}} = .493, p > 0,05; F_{\text{cultural heritage for society}} = 2.372, p > 0,05; F_{\text{sensitivity to cultural heritage}} = 1.713, p > 0,05; F_{\text{transfer of cultural heritage}} = 1.210, p >$

0,05), it was observed that the distribution variances of prospective teachers' scores of cultural intelligence levels and of attitudes towards cultural heritage were homogeneous.

Therefore, the Tukey test was applied to determine the means between which the difference is significant. It was determined that according to the undergraduate program variable there is a significant difference between the scores of "motivation" sub-dimension of elementary school mathematics teaching and classroom teaching students in favor of elementary school mathematics teaching ($F_{8-363} = 2,114$; $p = 0,034 < 0,05$; $\eta^2 = 0,04$) and between the scores of "cultural heritage for society" sub-dimension of Turkish teaching, social studies teaching and classroom teaching students in favor of social studies teaching and classroom teaching students ($F_{8-363} = 2,693$; $p = 0,007 < 0,05$; $\eta^2 = 0,06$). Based on these findings, it can be said that the undergraduate program variable has a moderate effect on the cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage in terms of the Motivation and Cultural Heritage for Society sub-dimensions. It can be said that the cultural intelligence levels of the prospective teachers studying in the mathematics teaching undergraduate program are higher when compared to the prospective teachers studying in the classroom teaching undergraduate program in terms of the motivation sub-dimension. Likewise, it can be stated that the prospective teachers studying in social studies and classroom teaching undergraduate programs have higher scores for the attitudes towards cultural heritage than the prospective teachers studying in the Turkish teaching undergraduate program.

Table 5. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to Location of Residence Variable

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	p	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	.388	2	.194	0.322	.725	None
	Within-Group	221.791	369	.601			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	1.933	2	.967	1.344	.262	None
	Within-Group	265.407	369	.719			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	1.702	2	.851	1.366	.256	None
	Within-Group	229.753	369	.623			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	.081	2	.041	0.074	.929	None
	Within-Group	202.580	369	.549			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	.351	2	.175	0.180	.836	None
	Within-Group	360.334	369	.977			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	5.010	2	2.505	4.039	.018	
	Within-Group	228.827	369	.620			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	.009	2	.005	0.008	.992	None
	Within-Group	197.615	369	.536			
	Total	197.624	371				

As shown in Table 5, one-way ANOVA test was conducted to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of sub-dimensions of the scales according to the location of residence variable. While cultural intelligence levels of prospective teachers did not show a significant difference according to their location of residence, there was a significant difference between their attitudes towards cultural heritage. According to the results of the Levene's Test ($F_{\text{metacognition}}=.050, p > 0,05$; $F_{\text{cognition}}=2.491, p > 0,05$; $F_{\text{motivation}}=.329, p > 0,05$; $F_{\text{behavior}}=.124, p > 0,05$; $F_{\text{cultural heritage for society}}=.161, p > 0,05$; $F_{\text{sensitivity to cultural heritage}}=2.388, p > 0,05$; $F_{\text{transfer of cultural heritage}}=.462, p > 0,05$) it was observed that the distribution variances of prospective teachers' scores of cultural intelligence levels and of attitudes towards cultural heritage were homogeneous.

Therefore, the Tukey test was applied to determine the means between which the difference is significant and a significant difference was found between those who live in the city center and in the village in favor of those in the city center in terms of "sensitivity to cultural heritage" sub-dimension ($F_{2-369} = 4,039$; $p = 0,018 < 0,05$; $\eta^2 = 0,02$). Based on these findings, it can be said that the location of residence variable has a moderate effect on attitudes toward prospective teachers' cultural heritage in terms of "Sensitivity to Cultural Heritage" sub-dimension. According to this, it can be said that while prospective teachers' location of the residence does not have an effect on their cultural intelligence level, it influences their attitudes towards cultural heritage in favor of the people living in the city center.

Table 6. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of the Education Level of the Mother

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	P	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	1.739	3	.580	0.968	.408	None
	Within-Group	220.440	368	.599			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	.870	3	.290	0.401	.753	None
	Within-Group	266.470	368	.724			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	1.554	3	.518	0.829	.479	None
	Within-Group	229.901	368	.625			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	.416	3	.139	0.252	.860	None
	Within-Group	202.245	368	.550			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	5.763	3	1.921	1.992	.115	None
	Within-Group	354.922	368	.964			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	1.588	3	.529	0.838	.473	None
	Within-Group	232.249	368	.631			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	2.268	3	.756	1.424	.235	None
	Within-Group	195.355	368	.531			
	Total	197.624	371				

As shown in Table 6, one-way ANOVA test was conducted to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of sub-dimensions of the scales according to the variable of the education level of the mother. When the results are examined, it was determined that the difference was not significant. Therefore, it can be said that prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage do not change according to the education level of the mother.

Table 7. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of the Education Level of the Father

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	p	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	1.507	4	.377	0.626	.644	None
	Within-Group	220.672	367	.601			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	6.621	4	1.655	2.330	.056	None
	Within-Group	260.720	367	.710			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	2.799	4	.700	1.123	.345	None
	Within-Group	228.656	367	.623			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	1.212	4	.303	0.552	.698	None
	Within-Group	201.450	367	.549			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	.647	4	.162	0.165	.956	None
	Within-Group	360.038	367	.981			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	.466	4	.117	0.183	.947	None
	Within-Group	233.370	367	.636			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	.475	4	.119	0.221	.927	None
	Within-Group	197.149	367	.537			
	Total	197.624	371				

As shown in Table 7, one-way ANOVA test was conducted to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of sub-dimensions of the scales according to the variable of the education level of the father and the result obtained revealed that the difference was not significant. With reference to this result, it may be asserted that prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage do not change according to the education level of the father.

Table 8. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Employment Status of the Father

Variance Source	Variable	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Meta Cognition	Unemployed	82	1.9853	.71326	370	0.370	.711
	Employed	290	2.0212	.79115			
Cognition	Unemployed	82	2.9834	.88808	370	1.162	.246
	Employed	290	2.8601	.83704			
Motivation	Unemployed	82	2.1683	.75283	370	0.638	.524
	Employed	290	2.2313	.80072			
Behavior	Unemployed	82	2.2693	.72280	370	0.715	.475
	Employed	290	2.3354	.74421			
Cultural Heritage for Society	Unemployed	82	3.9028	.94638	370	0.089	.929
	Employed	290	3.9137	.99849			
Sensitivity to Cultural Heritage	Unemployed	82	2.1750	.77691	370	0.468	.640
	Employed	290	2.1284	.79967			
Transfer of Cultural Heritage	Unemployed	82	2.1162	.70417	370	0.430	.668
	Employed	290	2.0769	.73790			

As shown in Table 8, in consequence of the independent sample t-test performed in order to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage in terms of the sub-dimensions differed significantly according to the employment status of the father, no significant difference was found between the means. Therefore, it can be said that prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage do not change according to the employment status of the father.

Table 9. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Employment Status of the Mother

Variance Source	Variable	N	$\bar{X}$	S	Sd	t	P
Meta Cognition	Unemployed	328	2.0096	.78254	370	0.249	.803
	Employed	44	2.0406	.71360			
Cognition	Unemployed	328	2.8968	.83350	370	0.591	.555
	Employed	44	2.8162	.96346			
Motivation	Unemployed	328	2.2301	.78259	370	0.845	.399
	Employed	44	2.1229	.84551			
Behavior	Unemployed	328	2.3256	.74156	370	0.340	.734
	Employed	44	2.2853	.72783			
Cultural Heritage for Society	Unemployed	328	3.9203	.98718	370	0.477	.634
	Employed	44	3.8447	.98587			
Sensitivity to Cultural Heritage	Unemployed	328	2.1579	.81175	370	1.275	.203
	Employed	44	1.9955	.63502			
Transfer of Cultural Heritage	Unemployed	328	2.0915	.74458	370	0.428	.699
	Employed	44	2.0413	.61453			

As shown in Table 9, in consequence of the independent sample t-test performed in order to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage in terms of the sub-dimensions differed significantly according to the employment status of the father, no significant difference was

found between the means. Based on this result, it can be said that the employment status of the mother does not have an effect on prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage.

Table 10. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of the Monthly Income of the Family

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	p	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	1.666	2	.833	1.394	.249	None
	Within-Group	220.513	369	.598			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	.095	2	.047	0.065	.937	None
	Within-Group	267.246	369	.724			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	2.211	2	1.106	1.780	.170	None
	Within-Group	229.244	369	.621			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	.439	2	.219	0.400	.671	None
	Within-Group	202.223	369	.548			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	.256	2	.128	0.131	.877	None
	Within-Group	360.428	369	.977			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	.226	2	.113	0.178	.837	None
	Within-Group	233.610	369	.633			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	.968	2	.484	0.908	.404	None
	Within-Group	196.655	369	.533			
	Total	197.624	371				

As shown in Table 10, one-factor ANOVA test was conducted in order to determine whether the prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage differed significantly in terms of their sub-dimensions according to the monthly income level of the family. When the results obtained were examined, it was observed that the difference was not significant. Therefore, it can be interpreted that the monthly income levels of the prospective teachers do not affect their cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage.

Table 11. Examination of Prospective Teachers’ Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of Daily Internet Usage Duration

Variance Source		Squares Total	sd	Average of Squares	F	p	Significant Difference
Meta Cognition	Between-Group	.584	4	.146	0.242	.914	None
	Within-Group	221.594	367	.604			
	Total	222.179	371				
Cognition	Between-Group	3.989	4	.997	1.390	.237	None
	Within-Group	263.351	367	.718			
	Total	267.340	371				
Motivation	Between-Group	.569	4	.142	0.226	.924	None
	Within-Group	230.886	367	.629			
	Total	231.455	371				
Behavior	Between-Group	1.345	4	.336	0.613	.654	None
	Within-Group	201.316	367	.549			
	Total	202.661	371				
Cultural Heritage for Society	Between-Group	2.269	4	.567	0.581	.677	None
	Within-Group	358.415	367	.977			
	Total	360.685	371				
Sensitivity to Cultural Heritage	Between-Group	2.770	4	.693	1.100	.356	None
	Within-Group	231.066	367	.630			
	Total	233.836	371				
Transfer of Cultural Heritage	Between-Group	.961	4	.240	0.448	.774	None
	Within-Group	196.663	367	.536			
	Total	197.624	371				

As presented in Table 11, one-factor ANOVA test was performed to determine whether the prospective teachers’ cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of their sub-dimensions with respect to daily internet usage duration and the difference was not found to be significant according to the results obtained. Based on these data, it can be said that the prospective teachers’ cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage do not change according to daily internet usage duration.

Table 12. Examination of Prospective Teachers’ Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of Social Media Membership

Variance Source	Variable	N	X̄	S	sd	t	P
Meta Cognition	Yes	310	2.0101	.79669	370	0.175	.861
	No	62	2.0290	.65329			
Cognition	Yes	310	2.8822	.84250	370	0.259	.796
	No	62	2.9127	.88671			
Motivation	Yes	310	2.2135	.79785	370	0.215	.830
	No	62	2.2371	.75453			
Behavior	Yes	310	2.2983	.74062	370	1.317	.189
	No	62	2.4336	.72682			
Cultural Heritage for Society	Yes	310	3.8745	.99970	370	1.114	.107
	No	62	4.0954	.89945			
Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	310	2.1332	.81315	370	0.297	.767
	No	62	2.1661	.69499			
Transfer of Cultural Heritage	Yes	310	2.1023	.75373	370	0.989	.323
	No	62	2.0019	.59445			

When Table 12 is examined, it can be observed that in consequence of the independent samples t-test performed in order to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage in terms of their sub-dimensions differed significantly according to social media membership, no significant difference was found between the mean values. This finding can be interpreted in the direction that social media membership does not have any effect on prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage.

Table 13. Examination of Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage in terms of their Sub-Dimensions according to the Variable of the Membership to Social Organizations

Variance Source	Variable	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P																																																																				
Meta Cognition	Yes	107	1.8929	.84983	370	1.914	.056																																																																				
	No	265	2.0619	.73713				Cognition	Yes	107	2.5560	.88596	370	4.931	.000	No	265	3.0210	.79690	Motivation	Yes	107	2.1261	.85306	370	1.419	.157	No	265	2.2543	.76144	Behavior	Yes	107	2.1393	.79008	370	3.044	.002	No	265	2.3942	.70588	Cultural Heritage for Society	Yes	107	3.9578	1.03089	370	0.577	.564	No	265	3.8926	.96866	Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031	No	265	2.1952	.74753	Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238
Cognition	Yes	107	2.5560	.88596	370	4.931	.000																																																																				
	No	265	3.0210	.79690				Motivation	Yes	107	2.1261	.85306	370	1.419	.157	No	265	2.2543	.76144	Behavior	Yes	107	2.1393	.79008	370	3.044	.002	No	265	2.3942	.70588	Cultural Heritage for Society	Yes	107	3.9578	1.03089	370	0.577	.564	No	265	3.8926	.96866	Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031	No	265	2.1952	.74753	Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238	No	265	2.1140	.69437								
Motivation	Yes	107	2.1261	.85306	370	1.419	.157																																																																				
	No	265	2.2543	.76144				Behavior	Yes	107	2.1393	.79008	370	3.044	.002	No	265	2.3942	.70588	Cultural Heritage for Society	Yes	107	3.9578	1.03089	370	0.577	.564	No	265	3.8926	.96866	Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031	No	265	2.1952	.74753	Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238	No	265	2.1140	.69437																				
Behavior	Yes	107	2.1393	.79008	370	3.044	.002																																																																				
	No	265	2.3942	.70588				Cultural Heritage for Society	Yes	107	3.9578	1.03089	370	0.577	.564	No	265	3.8926	.96866	Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031	No	265	2.1952	.74753	Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238	No	265	2.1140	.69437																																
Cultural Heritage for Society	Yes	107	3.9578	1.03089	370	0.577	.564																																																																				
	No	265	3.8926	.96866				Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031	No	265	2.1952	.74753	Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238	No	265	2.1140	.69437																																												
Sensitivity to Cultural Heritage	Yes	107	1.9987	.88684	370	2.172	.031																																																																				
	No	265	2.1952	.74753				Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238	No	265	2.1140	.69437																																																								
Transfer of Cultural Heritage	Yes	107	2.0153	.81028	370	1.181	.238																																																																				
	No	265	2.1140	.69437																																																																							

As shown in Table 13, independent samples t-test was performed to determine whether prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage differed significantly in terms of their sub-dimensions according to the membership to social organizations. As a result of the t-test, it was found that there was a significant difference between the mean values in terms of sub-dimensions of cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage. Prospective teachers who are not members of any organization were found to have higher "cognition" ($t_{370} = 4,931$; $p = 0,000 < 0,05$; $\eta^2 = 0,06$) and "behavior" ($t_{370} = 3,044$; $p = 0,002 < 0,05$; $\eta^2 = 0,03$) levels than prospective teachers who are members of an organization, in a similar way, their "sensitivity to cultural heritage" ($t_{370} = 2,172$; $p = 0,031 < 0,05$; $\eta^2 = 0,01$) was observed to be higher. Based on these findings, it can be said that the membership to social organizations variable has a moderate effect on the prospective teachers' cultural intelligence levels in the "cognition" and "behavior" sub-dimensions. Likewise, it can be said that this variable has a moderate effect on attitudes toward prospective teachers' cultural heritage in the "Sensitivity to Cultural Heritage" sub-dimension.

Table 14. Findings regarding the Relationship Between the Sub-dimensions of the Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes towards Cultural Heritage

		Cultural Heritage for Society	Sensitivity to Cultural Heritage	Transfer of Cultural Heritage
Metacognition	Pearson Correlation	-.255s	.586	.566
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000
	N	372	372	372
Cognition	Pearson Correlation	.014	.197	.145
	Sig. (2-tailed)	.795	.000	.005
	N	372	372	372
Motivation	Pearson Correlation	-.251	.400	.473
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000
	N	372	372	372
Behavior	Pearson Correlation	-.181	.417	.384
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000
	N	372	372	372

When Table 14 is examined, it can be observed that there is a positive and moderate relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage: between meta-cognition and sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage, between motivation and the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage, between behavior and the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage.

Table 15. Findings regarding the Relationship Between Prospective Teachers' Cultural Intelligence Levels and Their Attitudes Towards Cultural Heritage

		Cultural Heritage
Cultural intelligence	Pearson Correlation	.464
	Sig. (2-tailed)	.000
	N	372

When Table 15 is examined, a positive and moderate relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage can be observed. Since there is a positive and moderate relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage, a regression analysis was decided to be performed on these data.

Table 16. Findings of Simple Linear Regression Analysis regarding the Prediction of Attitude towards Cultural Heritage

Variable	B	Standard Error	Beta	t	p
Constant	1.731	.091		10.085	.062
Cultural Intelligence	.370	.037	.464	10.088	.000

As shown in Table 16, as a result of the simple linear regression analysis conducted, cultural intelligence level was found to have a moderate significant relationship with the attitude towards cultural heritage ($R=.464$, $R^2=.216$,

$p < .01$). According to this result, the cultural intelligence explains 21.6% of the total variance. When beta and t values are examined, it can be said that cultural intelligence is a significant predictor of the attitude towards cultural heritage.

CONCLUSION and DISCUSSION

While there was no significant difference in the cultural intelligence levels of prospective teachers according to gender, when their attitudes towards cultural heritage were examined, a significant difference was found between the mean values in the sub-dimensions. A significant difference was found in favor of female prospective teachers in the sub-dimension of cultural heritage for the society and in the favor of male prospective teachers in the sub-dimension of the transfer of cultural heritage. It has been emphasized in various studies that gender variable has an effect on the attitude towards cultural heritage (Çetin, 2013; Gümüş & Adanalı, 2011; Keçe, 2015; Çetin & Gürgil, 2014). According to study examined by Ulusoy (2009), male students have more cognition than female students have, in the recognition of cultural richness and protection of cultural richness. Contrary to these studies, it is also possible to come across studies indicating that gender variable does not have an effect on the attitude towards cultural heritage (Arıkan & Doğan, 2013; Alkış & Oğuzoğlu, 2005; Sidekli & Karaca, 2013). In the studies conducted by Mercan (2016) and Demir (2015), it was concluded that the gender variable has no effect on cultural intelligence level. Besides, Uludağ and Deveci (2015), in the study they conducted, found that males had higher levels of cultural intelligence than females. In the study conducted by Yogurtçu (2015), it was stated that the cultural intelligence levels of females were higher than those of males.

In the present study, it was determined that prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage differed significantly in terms of sub-dimensions according to the undergraduate program of study. In the motivation sub-dimension, a significant difference was found between elementary mathematics teaching and classroom teaching students in favor of elementary mathematics teaching students; and in the cultural heritage for society sub-dimension, a significant difference was found between Turkish and social studies teaching students and classroom teaching students in favor of social studies teaching and classroom teaching students. There are studies in the literature (Zor & Karip, 2014; Çetin & Gürgil, 2014) suggesting that the undergraduate program of study has an effect on the attitude towards cultural heritage. Contrary to these studies, it is possible to come across studies indicating that the undergraduate program of study does not affect the attitude towards cultural heritage (Sidekli & Karaca, 2013). In the study conducted by Yoğurtçu (2015), it was concluded that the cultural intelligence levels of the students of verbal departments were higher than those of the students of math-based departments.

While there was no significant difference in the prospective teachers' cultural intelligence levels according to their location of residence, it was found that their attitude towards cultural heritage in terms of the sub-dimensions differed significantly according to the location of residence variable. Regarding the sensitivity to cultural heritage sub-dimension according to the variable of the location of residence, a significant difference was found between

those living in the city center and in the village in favor of those living in the city center. Contrary to this research, in the study conducted by Yaşar Ekici (2017) the cultural intelligence levels of participants living in multi-cultural environments were found to be higher.

It was revealed that the prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage in terms of subdimensions did not differ significantly according to the variables of parents' education level and employment status, the monthly income status of the family, daily internet usage duration and social media membership. In the literature, it is possible to come across studies claiming the parents' educational level not having any effect on the attitude towards cultural heritage (Çetin, 2013; Keçe, 2015). Likewise, it was indicated in the study conducted by Demir (2015) that the educational level does not affect the cultural intelligence level. On the contrary, there are also studies in which it is claimed that parents' educational levels affect the attitude towards cultural heritage and success (Arıkan & Doğan, 2013). Studies showing that the monthly income status of the family affects the attitude towards cultural heritage can also be found in the literature (Arıkan & Doğan, 2013).

It was determined that prospective teachers' cultural intelligence levels and attitudes towards cultural heritage differ significantly in terms of their sub-dimensions according to the membership to social organizations. Regarding the cultural intelligence levels in cognitive and behavioral sub-dimensions and regarding the attitudes towards cultural heritage in the sub-dimension of sensitivity to cultural heritage, the results in favor of the prospective teachers who are not members of any organization were obtained.

It was concluded that there was a positive and moderate relationship between the sub-dimensions of prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage, between metacognition and the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage, between motivation and the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage and between behavior and the sensitivity to cultural heritage and the transfer of cultural heritage.

A positive and moderate relationship between prospective teachers' cultural intelligence levels and their attitudes towards cultural heritage was determined. As the result was positive, the regression analysis was performed on these data. As a result of this analysis, it was concluded that the cultural intelligence levels of the prospective teachers had a moderate meaningful relationship with their attitudes towards cultural heritage.

RECOMMENDATIONS

In the literature, no studies examining the relationship between cultural intelligence and attitude towards cultural heritage were found. However, the scope of the present study is limited with the participation of 372 prospective teachers studying at the Faculty of Education of Ağrı İbrahim Çeçen University in the 2018-2019 academic year. This study conducted with prospective teachers can be performed in different universities and with different sample groups.

The elements of cultural heritage enrich their whereabouts in material and spiritual terms. There is a need for educational activities that will raise the awareness of people for the protection of these elements. It is known that heritage education effects the attitude of cultural heritage positively (Dönmez & Yeşilbursa, 2014; Meydan & Akkuş, 2014). Regular training activities on cultural heritage starting from an early age will contribute to the preservation and sustention of this heritage.

According to the results of this study, when cultural intelligence is considered to have an impact on the attitudes towards cultural heritage, it is possible to include in undergraduate programs the courses aimed at increasing prospective teachers' level of cultural intelligence. Likewise, working visits and international student exchange programs that will help prospective teachers interact with different cultural environments can be organized. It is thought that there may be a positive contribution to prospective teachers' attitudes towards cultural heritage in this way.

THE TEXT OF ETHICS

In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules and scientific research ethics rules are followed. On the other hand the ethics permission that is necessary for the research was taken. All kinds of violations related to the article are belong to the author. The ethics permission form is offered at the appendix.

REFERENCES

- Akbaba, B. (2014). Developing attitude towards cultural heritage scale: a validity and reliability study. *Educational Research and Reviews*, 9(20), 1046-1054.
- Alkış, S. & Oğuzoğlu, Y. (2005). İlköğretim öğrencilerinin tarihi çevre bilincinin değerlendirilmesi, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 23-46.
- Arıkan, İ. & Doğan, Y. (2013). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kültürel miras ile ilgili başarı düzeyleri ve tutumlarının bazı değişkenlerle incelenmesi (Adıyaman örneği). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6(15), 29-68.
- Aslan, Z. & Ardemagni, M. (2006). *Introducing young people to the protection of heritage sites and historic cites*. Web:http://athar-centre.org/wp-content/uploads/2013/02/Young-people-school_Book_Final-website.pdf adresinden 30.01.2019 tarihinde alınmıştır.
- Blake, J. (2000). On defining the cultural heritage. *International & Comparative Law Quarterly*, 49(1), 61-85.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (18.Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Christensen, B. L., Johnson Burke, R. & Turner, A. L. (2015). *Research methods design and analysis (araştırma yöntemleri desen ve analiz)*. (çev. ed. Ahmet AYPAY). 2. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Council of Europe. (2005). *Council of Europe framework convention on the value of cultural heritage for society, faro* 27.10.2005. Web:<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/>
[/conventions/rms/0900001680083746](https://www.coe.int/en/web/conventions/rms/0900001680083746) adresinden 30.01.2019 tarihinde alınmıştır.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni*. (çev. ed. Selçuk Beşir Demir). İstanbul: Eğiten Kitap.
- Çetin, Ç. K. (2014). Kültürel zekâ: uzakyol kaptanları ve uzakyol birinci zabıtları üzerinde bir araştırma. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 134-155.
- Çetin, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının milli değerlerin öğretimine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(8), 1733-1743.
- Çetin, T. & Gürgil, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin Bartın'ın doğal ve kültürel turizm değerlerine yönelik farkındalıkları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 255-274.
- Demir, G. (2015). *Kültürel zekâ ve tükenmişlik ilişkisi: konaklama işletmelerinde bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir. 399344.
- Dinç, E., Erdil, M. & Keçe, M. (2011). Uşak üniversitesi öğrencilerinin tarihi ve kültürel eserler hakkındaki ilgi ve farkındalıklarının incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 267-285.
- Dönmez, C. & Yeşilbursa, C. C. (2014). Kültürel miras eğitiminin öğrencilerin somut kültürel mirasa yönelik tutumlarına etkisi. *Elementary Education Online*, 13(2).
- Dündar, S. (2019). *Kültürel zekâ ve duygusal zekânın liderlik tipleri üzerindeki etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul. 538382.
- Earley P. C. & Mosakowski, E. (2004). Toward culture intelligence: Turning cultural differences into a workplace advantage. *Academy of Management Perspectives* 18 (3).
- Earley, E. C. (2002). Redefining interactions across cultures and organizations: moving forward with cultural intelligence. *Research in Organizational Behavior*, 24, pp. 271-299
- Earley, E. C. & Mosakowski, E. (2004). Cultural intelligence, *Harvard Business Review*, October, pp. 139-146.
- Earley, P. C. & Peterson, R.S. (2004). The elusive cultural chameleon: cultural intelligence as a new approach to intercultural training for the global manager. *Academy of Management Learning and Education*, 3(1), pp. 100-115
- Earley, P.C. & Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: individual, pcnteractions across cultures*. Stanford University Press, Stanford.
- Earley, P.C., Ang, S. & Tan, J.S. (2006). *CQ developing cultural intelligence at work*. Stanford Business Books, Stanford.
- Ekici, F. Y. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ve çok kültürlü eğitime yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1941-1956.
- Ersoy, A. (2014). Kültürel zekânın kültürlerarası liderlik etkinliği üzerindeki rolü: konaklama işletmelerinde nitel bir araştırma. *Journal of Yaşar University*, 9(35), 6099-6108.
- Ersoy, A. & Ehtiyar, R. (2015). Kültürel farklılıkların yönetiminde kültürel zekânın rolü: Türk ve yabancı yöneticiler üzerine bir araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26(1), 42-60.

- Field, A. (2000). *Discovering statistics using spss for windows*. London-Thousand Oaks- New Delhi: Sage publications.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. London: SAGE.
- Gezer, M. & Şahin, İ. F. (2017). Çokkültürlü eğitime yönelik tutum ve kültürel zekâ arasındaki ilişkinin yem ile incelenmesi. *Eastern Geographical Review*, 22(38), 173-188.
- Göğebakan, Y. (2009). *Görsel sanatlar ve Sosyal Bilgiler derslerinin ilişkilendirilmesinin kültür varlıklarını tanıma ve sahip çıkma ile ilgili kazanımların gerçekleşmesi ve öğrencilerin tutumları üzerinde etkileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Resim Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı, Ankara. 278317.
- Gravetter, F. & Wallnau, L. (2014). *Essentials of statistics for the behavioral sciences (8th ed.)*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Gümüş, N. & Adanalı, R. (2011). Buca'da (İzmir) tarihi ve kültürel mirasa yönelik ortaöğretim öğrencilerinin tutum ve davranışları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 87-102.
- İlhan, M. & Çetin, B. (2014). Kültürel zekâ ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 29(2), 94-114.
- Keçe, M. (2015). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Ankara'nın tarihi ve kültürel turizm değerlerine yönelik ilgi ve farkındalıkları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(1), 131-149.
- Kilmen, S. (2015). Eğitim araştırmacıları için SPSS uygulamalı istatistik. *Ankara: Edge Akademi*.
- Koçak, S. & Özdemir, M. (2015). Öğretmen adaylarının çok kültürlü eğitime yönelik tutumlarında kültürel zekânın rolü. *İlköğretim Online*, 14(4), 1352-1369.
- Kolaç, E. (2009). Somut olmayan kültürel mirası koruma, bilinç ve duyarlılık oluşturmada Türkçe eğitiminin önemi, *Milli Folklor*, 82, 19–31.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı (2009). *Kültürel miras ve müzecilik çalışma raporu*. Web:<http://teftis.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/1279,muserrefcanpdf.pdf?0adresinden> 25.01.2019 tarihinde alındı.
- Laursen, P. C. (2013). The relevance of cultural intelligence to management education. *Psychology And Education – An Interdisciplinary Journal*, 50 (1-2), 51.57.
- Mercan, N. (2016). Çok kültürlü ortamlarda kültürel zekânın kültürler arası duyarlılık ile ilişkisine yönelik bir araştırma. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 1-13.
- Meydan, A. & Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 29, 402-422.
- Oğuz, M. Ö. (2013). Terim olarak somut olmayan kültürel miras. *Milli Folklor*, 25(100), 5-13.
- Sidekli, S. & Karaca, L. (2013). Sosyal Bilgiler öğretiminde yerel, kültürel miras öğelerinin kullanımına ilişkin öğretmen adayı görüşleri. *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, (5), 20-38.
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. G. (2014). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. (3. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.

- Thomas, D. C. & Inkson, K. (2010). *Cultural intelligence: Living and working globally*. ReadHowYouWant. com.
Published by Berrett-Koehler Publishers
- Thomas, D.C. & Inkson, K. (2003). *Cultural intelligence: people skills for global business*. Berrett-Koehler Publishers, San Francisco.
- Trochim, W. M. & Donnelly, J. P. (2006). *The research methods knowledge base (3rd ed.)*. Cincinnati, OH: Atomic Dog.
- Uludağ, E. & Deveci, G. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâlarının değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(1), 70-76.
- Ulusoy, H. (2017). *Turist rehberlerinin kültürel zekâ düzeyi ve özyeterlilik inançlarının hizmet sunumuna etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir. 464645.
- Ulusoy, K. (2009). Sosyal bilgiler dersi kültür ve miras öğrenme alanının işlenişinin 4. ve 5. sınıf öğrencileri tarafından değerlendirilmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 18, 1-26.
- Vecco, M. (2010). A definition of cultural heritage: from the tangible to the intangible. *Journal of Cultural Heritage*, 11(3), 321-324.
- Yeşil, S. (2009). Kültürel farklılıkların yönetimi ve alternatif bir strateji: Kültürel zekâ. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (1), 100-131.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H.(2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yoğurtçu, G. (2015). Çokkültürlü eğitim ortamlarında kültürlerarası iletişim ve kültürel zekâ: Kırgızistan üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(3), 791-806.
- Zor, A. & Karip, F. (2014). İlköğretim ikinci kademedeki okutulan derslerin kültürel mirası korumada amaçlarına uygunluğunun değerlendirilmesi. *Gazi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 14, 147-162.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜREL ZEKÂ DÜZEYLERİ İLE KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Öz

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlayan bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 372 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Ang vd. (2007) tarafından hazırlanan ve İlhan ve Çetin (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan "Kültürel Zekâ Ölçeği" ile Akbaba (2014) tarafından geliştirilen "Kültürel Miras Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları arasında üstbiliş ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; motivasyon ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; davranış ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Ortaya çıkan bu ilişkiye göre, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin kültürel mirasa yönelik tutumları ile orta düzeyde anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada ayrıca değişkenlere göre analizler yapılmış olup elde edilen sonuçlar çalışma içeriğinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültürel zekâ, kültürel miras, öğretmen adayı.

GİRİŞ

Howard Gardner, 1980'lerde çoklu zekâ kuramını tanıttığında insan zekâsının veya insanın bilişsel becerilerinin bir dizi yeteneklerden meydana geldiğini ileri sürmüştür. Bu düşünceden hareketle çoklu zekâ kuramını ortaya atmıştır. Çoklu zekâ kuramı, insanların farklı bilişsel güçlere veya öğrenme tarzlarına sahip olduğunu kabul eder. Gardner'ın çoklu zekâ kuramı, insanlar arasında evrenseldir ve tüm kültürlerde bulunur. Başlangıçta, Gardner 7 zekâ alanı belirledi ve bu zekâ alanlarını zamanla 10'a çıkardı. Bu zekâ alanları: müzikal, bedensel-kinestetik, mantıksal-matematiksel, dilbilimsel, mekânsal, kişilerarası, doğalcı, varoluşsal ve ahlaki zekâ alanlarından oluşmaktaydı (Laursen, 2013, 52). Bu zekâ alanlarına zaman içinde kültürel zekâ alanı da eklenmiştir.

Kültürel Zekâ, insanların farklı kültürel ortamlara rahatlıkla uyum sağlayabilmeleridir. Başka bir tanımlama yapmak gerekirse: Kültürel Zekâ (CQ); bireylerin, farklı kültürlere mensup insanların hareket, davranış, ses, mimik, ton ve vurgusunu, kendi kültüründen olan insanlar gibi anlayabilmesi, değerlendirebilmesi ve yorumlaması olarak ifade edilmektedir. İnsanların sadece kendi düşünme süreçleri hakkında değil, diğer insanların da düşünme süreçleri hakkında bilgi sahibi olması ve bunu doğru yorumlamasına yardımcı olur. Bu açıdan bakıldığında bireyler, kültürlerarası bir ortamla karşılaştığında nasıl davranacağını, duruma nasıl adapte olabileceğini ve bu durumu nasıl doğru bir şekilde yöneteceğini bilir. Kültürel zekâsı gelişen bireyler; kültürel normları, yaklaşımları, adetleri, geleneksel/dini ritüelleri bilir ve bunları doğru yorumlayabilir. Kültürel zekâsı gelişmiş bireyler kültürel farklılıkların bulunduğu ortamlarda daha çabuk sosyalleşebilir ve bu bireylerin yeni ortamlarda kabul görmesi daha kolay olur (Earley ve Mosakowski, 2004). Kültürel zekâ (CQ) kültürler arasında etkili bir şekilde etkileşime girme yeteneğini içerir (Thomas ve Inkson, 2010).

Kültürel zekâ, bir kişinin yeni kültürel bağlamlara etkili bir şekilde uyum sağlama yeteneğidir. Çok kültürlü ortamlara katılan ve birbirini tanımayan insanların bir araya geldiklerinde kolayca birbirlerine uyum göstermelerini sağlayan bir zekâ türüdür. Bir kişinin benzer olmayan kuruluş ve kültürel ortamlara zorluk çekmeden başarılı bir şekilde adaptasyon sağlama sürecidir (Earley, 2002; Earley ve Ang, 2003; Thomas ve Inkson, 2003; Earley ve Mosakowski, 2004; Earley ve Peterson, 2004; Earley, Ang ve Tan, 2006).

Kültürel zekâ kavramı çok boyutlu bir kavram olduğundan dolayı farklı çalışmalarda farklı boyutlar üzerinden incelenmiştir. Bunlardan bazılarını; bilgi, farkındalık, davranış ve beceriler (Thomas ve Inkson, 2003), bilişsel, fiziksel, duygusal (Early ve Mosakowski, 2004), kültürel stratejik düşünme, motivasyon ve davranış (Earley, Ang ve Tan, 2006) ve bilişsel, üstbilişsel, motivasyonel ve davranışsal (Ang vd., 2007) boyutlar oluşturmaktadır. Bu kavrama her ne kadar farklı boyutlar üzerinden bakılsa da esas olarak dört temel boyut üzerinde uzlaşıldığı görülmektedir. Yapılan bu çalışmada kültürel zekâ dört faktör modeline (Earley ve Ang, 2003) dayalı olarak (üstbilişsel, bilişsel, motivasyonel ve davranışsal) incelenmiştir. Üstbilişsel (Metacognitive-MC) boyut, diğer kişilerin kültürel tercihleri ile ilgili bilişsel farkındalığı göstermektedir (Ang, Van Dyne ve Tan, 2011). Bilişsel (Cognitive-COG) boyut, bireyin kendi bireysel tecrübeleri veya eğitimi neticesinde farklı kültürlerdeki kurallar, uygulamalar ve gelenek göreneklere yönelik bilgilerini yansıtmaktadır (Ang vd., 2007). Motivasyonel (Motivational-MOT) boyut, kişinin kültürlerarası tecrübeler geçirme ve farklı kültürel ortamlara uyum sağlama noktasındaki iç motivasyonunu ve öz yeterliliğini

temsil etmektedir (Templer vd., 2006). Davranışsal (Behavioral-BEH) boyut ise, farklı kültürlere mensup insanlarla kurulan ilişkinin sözlü ve sözlü olmayan hareketleri kapsamaktadır (Ang vd., 2007). (Akt. Çetin, 2014). Kültürel zekânın doğasından yola çıkılarak yapılan bu çalışmada, insan yaşamında maddi ve manevi önemi bulunan, insan geçmişini simgeleyen kültürel miras ile kültürel zekâ arasındaki ilişki incelenmiştir.

Küreselleşme hareketleri ile beraber giderek küçülen bir dünyada, toplumların varlığını sürdürebilmesi, toplumu meydana getiren insanların küresel değerlere göre hayatına yön vermesini zorunlu kılmıştır. Bu süreçle beraber dünyada görülen değişimlerin birçok yönden yorumlanması ve değerlendirilmesi ihtiyacı, insanlar açısından kültür ve kültürel miras konularının önemli bir hale gelmesini sağlamıştır. (Kolaç, 2009, 19). Miras kavramı, geçmişten gelecek nesillere taşınması gereken önemli zenginlik kaynakları olarak ifade edilebilir (Aslan ve Ardemagni, 2006, 7). Bu kavram, insanların geçmiş çağlardan beri oluşturduğu ve ait oldukları dönemlerdeki insanlar ile ilgili bilgi veren tarihi anıtlar, tarihi dönemlerdeki gelenekler gibi eski çağlara tanıklık eden bir kavramı ifade etmektedir. Eski çağlardan günümüze doğru varlığını koruyarak süregelen bu anıt ve gelenekler, meydana geldikleri çağlarla ilgili önemli bilgiler vererek insanın geleceğini aydınlatan önemli zenginlik kaynaklarıdır. Bu sebeple onları koruyup geleceğe ulaştırmak her insanın asli görevidir (Vecco, 2010, 322).

Kültürel miras, geçmişten günümüze doğru insanlarla ilgili düşünceleri ve yaşam şeklini gösteren, insanların düşünsel ve ruhsal çabalarının ürünü olan nesne ve geleneklerden meydana gelmektedir (Göğebakan, 2009, 25-26). Eski çağlarda oluşturulup geleceğe taşınan somut ve soyut özellikler taşıyan değerler bütünü kültürel miras şeklinde tarif edilmektedir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2009, 3/22).

Avrupa Konseyi ise kültürel mirası, insanoğlu tarafından mülkiyetten bağımsız bir şekilde, sürekli gelişen değerlerinin, inançlarının, bilgi ve geleneklerinin bir tezahürü ve ifadesi şeklinde geçmişten miras kalan kaynaklar olarak ifade etmektedir. Eski çağlardan itibaren insan ve doğa arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak meydana gelen çevrenin tüm unsurlarını içine alır (Council of Europe, 2005). Tarihsel süreçte oluşturulan, toplumların geleneklerini, inançlarını ve başarılarını gösteren önemli eserler kültürel mirası meydana getirmektedir (Aslan ve Ardemagni, 2006, 7).

Kültürel miras ilk kez 1907 yılında uluslararası hukukta incelenmiş ve 1950'li yıllardan itibaren UNESCO ve diğer hükümetler arası kuruluşlar tarafından korunması için uluslararası anlaşmalar ve metinler topluluğu geliştirilmiştir. 1954 yılında UNESCO öncülüğünde "Silahlı Çatışma Durumunda Kültürel Varlıkların Korunması İçin Lahey Sözleşmesi" sözü edilen uluslararası metinlerin en eskisini oluşturmaktadır. Tarihi anıtların, eserlerin yıkıma uğraması ve insanlar tarafından yağmalanmasına bir cevap niteliğinde geliştirilmiştir. Bu sözleşme, İkinci Dünya Savaşı sırasında tarihi eserlerin tahrip edilmesi ve yok edilmesini önlemenin, tüm dünyanın sorumluluğu altında olduğu düşüncesinden hareketle oluşturulmuştur. Kültürel mirasın korunmasına yönelik uluslararası hukuk, bu şekilde nispeten dar hedeflerle, savaş sırasında kültürel mirasın korunmasına yönelik faaliyetlerde bulunmuştur (Blake, 2000).

1954 tarihinde imzalanan anlaşmada da, korunması amaçlanan kültürel mirasın, tarih ve sanat açısından önem verilen nesnelere olduğu anlaşılmaktadır. UNESCO tarafından kültürel mirasın korunmasına yönelik önemli bir diğer sözleşme de 14 Kasım 1970 tarihinde yayınlanan “Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme” isimli sözleşmedir. Adı geçen bu sözleşme, silahlı çatışma altındaki bölgelerde yer alan değerli eşyaların korunmasını ve tarihi eser kaçakçılığını önlemeye yönelik olarak imzalanmıştır. Kültürel miras ile ilgili bir diğer uluslararası sözleşme, 16 Kasım 1972 tarihli “Dünya Doğal ve Kültürel Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme”dir. Bu uluslararası sözleşmede, “Tarih, sanat ve bilim bakımından evrensel değere sahip mimari eserler, buralarda yer alan resimler ve yazılar, arkeolojik karakterli yapılar, mağaralar, harabeler ve bunlarla bütünlük kazanan doğal çevre” şeklinde vurgulanması, UNESCO tarafından hazırlanan sözleşmelerdeki kültürel mirası koruma algısının “obje/nesne” ve “yapı/mimari” merkezli olduğunu göstermektedir (Oğuz, 2013, 6-7).

Kültürel miras, eski çağlardan itibaren insanlar tarafından meydana getirilen ve oluştukları dönemin izlerini, yaşam tarzlarını günümüze yansıtan önemli kaynaklar olduğu için korunup nesilden nesile aktarılması gerekmektedir. Kültürel mirasın korunması konusunda uluslararası sözleşmeler önemli olmakla beraber tek başına yeterli değildir. Bu konuda her ülkenin küçük yaşlardan başlayarak insanlara vereceği düzenli eğitim faaliyetleri de önem kazanmaktadır. İnsanlara bu konuda verilecek eğitimin içeriğini belirlemek ve düzeyini planlamak adına insanlarda bulunan bir takım özelliklerin de farkında olmak gerekir. Bu noktada öğretmen adaylarının sahip olduğu kültürel zekâ düzeyi ve bu zekâ düzeyi ile kültürel mirasa yönelik tutum arasında ne tür bir ilişki olduğunu bilmek önem arz etmektedir. Yapılan bu çalışmada, geleceğin eğitimcileri olacak öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenerek yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamak amaçlanmıştır. Konu ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında kültürel zekâ düzeyinin çok kültürlü eğitimle ilişkisi (Koçak ve Özdemir, 2015; Gezer ve Şahin, 2017; Yaşar Ekici, 2017), kültürel zekâ düzeyi ile öz yeterlik inançları (Ulusoy, 2017), kültürel zekâ ile liderlik (Ersoy, 2014; Dünder, 2019), kültürel zekâ ile tükenmişlik (Demir, 2015), kültürel zekâ ve kültürel farklılıklar (Yeşil, 2009; Ersoy ve Ehtiyar, 2015), kültürel zekâ ile kültürler arası duyarlılık (Mercan, 2016) üzerinde durulduğu görülmüştür. Yapılan literatür taraması sonucu kültürel zeka ile kültürel mirasa yönelik tutum arasındaki ilişkiyi inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla yapılan bu çalışma ile literatürdeki bu boşluk giderilerek alanyazına katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Amaç

Yapılan bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Problem Cümlesi

Çalışmanın problem durumunu “Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında anlamlı ilişki var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

Alt Problemler

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında; cinsiyete, öğrenim gördüğü lisans programına, yaşadığı yere, anne eğitim düzeyine, baba eğitim düzeyine, baba çalışma durumuna, anne çalışma durumuna, ailenin aylık gelir durumuna, günlük internet kullanım süresine, sosyal medya üyeliğine, üye oldukları kuruluşlara göre ve araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeklerin alt boyutları açısından anlamlı ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Yapılan bu çalışma nicel araştırma yöntemine göre tasarlanmıştır. Bu araştırma yöntemi, gerçeğin somut bir şekilde araştırmacıdan bağımsız olarak gözlenebileceğini, ölçülebileceğini, değerlendirilebileceğini öne süren bir araştırma yöntemidir. Nicel araştırma yönteminde duygular ve gerçeklik birbirinden ayırt edilerek değerlendirilir. Bu tür yöntemlerde değişkenler kesin bir şekilde birbirinden ayırt edilerek bu değişkenler arasındaki bağlantılar somut bir şekilde ölçülebilir. Ayrıca ulaşılan sonuçlardan genellemeler yapmaya uygun bir araştırma yöntemidir. Nicel araştırma yöntemi gerçeği, beş duyu organıyla algılanan somut nesnelere şeklinde görmektedir (Büyüköztürk vd., 2014; Sönmez ve Alacapınar, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2008). Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır.

Bu tür araştırmalarda üzerinde çalışılan konu ile ilgili olarak ulaşılmaya hedeflenen evrenden seçilmiş bir örnekleme anket uygulanır veya örneklemin tutum, faaliyet, düşünce ve inanışları hakkındaki görüşleri alınır. Bu tür araştırmalarda çalışma kapsamına alınan örneklemin ne düşündüğünü öğrenmek amacıyla kendilerine sorular sorulur. Geniş bir örneklem grubuna uygulanan ve çok sayıda problem türünde kullanılabilen bir araştırma yöntemidir. Değişkenler arası bağlantıları tespit etmeye, tahminler yapmaya ve alt gruplarda görülen değişkenliği belirlemeye ayrıca inançlardaki değişimleri görmeyi sağlar (Christensen, Johnson ve Turner, 2015). Bu araştırma yöntemi, evreni temsil edeceği ön görülen örneklem üzerinde çeşitli uygulamalar yapılarak evrenin genelini tutum, düşünce ve görüşlerinin nicel veya sayısal olarak betimlenmesine yardımcı olmaktadır (Creswell, 2013). Eğitim alanında araştırma yapan araştırmacılar olay ya da olguları betimlemenin ötesinde ilişkileri ortaya koyan çalışmalar yapmayı tercih etmektedir. Bu amaçla yapılan çalışmalarda ilişkisel tarama modeli kullanılmaktadır (Büyüköztürk vd., 2014).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde farklı lisans programlarında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklem ise bu öğretmen adayları arasından rastgele (random) seçilen ve çalışmaya gönüllülük ilkesi doğrultusunda katılan 372 öğretmen adayından oluşmaktadır. Random, evrende yer alan her bir deneğin örnekleme dahil olma şansının eşit olduğu bir örnekleme tekniğidir (Büyüköztürk vd., 2014). Bu yaklaşımın kullanılmasındaki neden, örnekleme bilimsel

araştırmalarda yer almak isteyen kişilerden oluşturmaya çalışmaktadır. Araştırma kapsamına dâhil edilen öğretmen adaylarına ait bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğretmen Adaylarına İlişkin Bilgiler

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	213	57.25
Erkek	159	42.75
Toplam	372	100
Lisans Programı		
Okul Öncesi	43	11.55
Sınıf	44	11.82
Türkçe	29	7.79
Sosyal	47	12.63
Fen	34	9.13
Matematik	48	12.90
Resim	48	12.90
PDR	54	14.51
BÖTE	25	6.77
Toplam	372	100
Yerleşim Yeri		
Şehir Merkezi	174	46.77
İlçe	87	23.38
Köy ve Diğer	111	29.85
Toplam	372	100
Anne Eğitim Düzeyi		
Okumamış	134	36.02
İlkokul	142	38.17
Ortaokul	67	18.01
Lise ve üstü	29	7.80
Toplam	372	100
Baba Eğitim Düzeyi		
Okumamış	109	29.30
İlkokul	99	26.61
Ortaokul	66	17.74
Lise	62	16.66
Ön Lisans ve üstü	36	9.69
Toplam	372	100
Baba Çalışma Durumu		
Çalışıyor	290	77.95
Çalışmıyor	82	22.05
Toplam	372	100
Anne Çalışma Durumu		
Çalışıyor	43	11.55
Çalışmıyor	329	88.45
Toplam	372	100
Aylık Gelir Durumu		
1600'den az	156	41.93
1600-3000	143	38.44
3000 ve üzeri	73	19.63
Toplam	372	100
Günlük İnternet Kullanım Süresi		
Hiç Kullanmıyorum	30	8.06

0-2 Saat	119	31.98
2-4 Saat	100	26.88
4-6 Saat	59	15.86
6 ve Üzeri	64	17.22
Toplam	372	100
Sosyal Medya Hesabı		
Var	310	83.33
Yok	62	16.67
Toplam	372	100
Üye Olduğunuz Sosyal Kuruluşlar		
Var	107	28.76
Yok	265	71.24
Toplam	372	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 213'ünün kız, 159'unun erkek olduğu, katılımcıların 47'sinin Sosyal Bilgiler, 29'unun Türkçe, 43'ünün Okul Öncesi, 44'ünün Sınıf, 48'inin Resim, 54'ünün Pdr, 25'inin Böte, 48'inin Matematik ve 34'ünün Fen Bilgisi eğitimi anabilim dallarında öğrenime devam ettikleri görülmektedir. Katılımcıların 174'ü şehir merkezinde yaşarken; 87'si ilçelerde, 111'i ise köy ve kasabalarda yaşamaktadırlar. Katılımcıların 134'ünün annelerinin herhangi bir resmi eğitim kurumunda öğrenim görmedikleri saptanmış olup; 142'sinin ilkokul, 67'sinin ortaokul ve 29'unun ise lise ve üstü eğitim kademelerinden mezun oldukları görülmüştür. Katılımcıların 109'unun babasının herhangi bir eğitim kurumunda öğrenim görmedikleri tespit edilmiş olup; 99'unun ilkokul, 66'sının ortaokul, 62'sinin lise ve 36'sının ise önlisans ve üstü öğrenim durumuna sahip oldukları görülmüştür. Öğretmen adaylarından 82'sinin babası çalışmıyor veya emekli iken; 290'nun ise babası aktif olarak çalışmaktadır; benzer şekilde annelerinin 328'i ev hanımı veya emekli iken; 44'ü ise değişik meslek dallarında çalışmaktadır. Aylık gelir durumu değişkenlerine göre katılımcı ailelerinin; 156'sı 1600 TL'den az gelire sahipken, 143'ü 1601-3000 arası, 73'ü ise 3001 ve üstü aylık gelire sahiptir. Öğretmen adaylarının 30'unun internet kullanım durumunun düzenli olmadığı tespit edilmişken; 119'unun günde 0,5-2 saat, 100'ünün günde 2-4 saat, 59'unun günde 4-6 saat ve 64'ünün ise günde 6 saat üstü internet kullandığı görülmüştür. Katılımcıların 310'unun bir sosyal medya üyesi varken, 62'sinin herhangi bir sosyal medya üyesi bulunmamaktadır. Öğretmen adaylarından 107'si bir sosyal kuruluşa üye iken, 265'inin herhangi bir kuruluşa üyesi bulunmamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama araçları olarak Ang vd. (2007) tarafından hazırlanan ve İlhan ve Çetin (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Kültürel Zekâ Ölçeği" ile Akbaba (2014) tarafından geliştirilen "Kültürel Miras Tutum Ölçeği" kullanılmıştır.

Kültürel Zekâ Ölçeği 5'li likert tipi bir ölçek olup, ölçekte 20 madde bulunmaktadır. Ölçek; Üst Biliş (4 madde), Biliş (6 madde), Motivasyon (5 madde) ve Davranış (5 madde) olarak adlandırılan 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları; üst biliş alt boyutu için .72, biliş alt boyutu için .86, motivasyon alt boyutu için .76 ve davranış alt boyutu için .83 olarak bulunmuştur (İlhan ve Çetin, 2014). Yapılan bu çalışmada, Cronbach

Alpha iç tutarlılık katsayıları; üst biliş alt boyutu için .836, biliş alt boyutu için .855, motivasyon alt boyutu için .812 ve davranış alt boyutu için .77 olarak bulunmuştur. Kültürel Zeka ölçeğinin güvenilirlik katsayısı ise .887 bulunmuştur.

Kültürel Miras Tutum Ölçeği 5'li likert tipi bir ölçek olup, ölçekte 32 madde bulunmaktadır. Ölçek; toplum için kültürel miras, kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. 1-9. maddeler toplum için kültürel miras, 10-21. maddeler kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve 22-32. maddeler ise kültürel mirasın aktarımı alt boyutunu temsil etmektedir. Toplum için kültürel miras alt boyutunun Cronbach Alpha iç güvenilirlik katsayısı .86, kültürel mirasa yönelik duyarlılık alt boyutunun iç güvenilirlik katsayısı .87 ve kültürel mirasın aktarımı alt boyutunun iç güvenilirlik katsayısı .84 bulunmuştur (Akbaba, 2014). Yapılan bu çalışmada, Toplum için kültürel miras alt boyutunun Cronbach Alpha iç güvenilirlik katsayısı .886, kültürel mirasa yönelik duyarlılık alt boyutunun iç güvenilirlik katsayısı .906 ve kültürel mirasın aktarımı alt boyutunun iç güvenilirlik katsayısı .856 bulunmuştur. Kültürel mirasa yönelik tutum ölçeğinin güvenilirlik katsayısı ise .821 bulunmuştur.

Veri Toplama

Araştırma verileri 2017-2018 eğitim öğretim yılının bahar yarıyılında toplanmıştır. Araştırma kapsamına alınan öğretmen adayları random örnekleme yöntemiyle seçilerek Ang vd. (2007) tarafından hazırlanıp İlhan ve Çetin (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan Kültürel Zekâ Ölçeği ile Akbaba (2014) tarafından geliştirilen Kültürel Miras Tutum Ölçeği öğretmen adaylarına gönüllülük ilkesi esas alınarak uygulanmıştır. Ölçeğin uygulanması aşamasında öğretmen adaylarından gelen sorulara uygun cevaplar verilerek sürecin sağlıklı bir şekilde tamamlanması sağlanmıştır.

Veri Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizi için istatistik programından faydalanılmış olup manidarlık düzeyi .05 ve .01 kabul edilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız örneklem t testi, tek faktörlü ANOVA, TUKEY testi, pearson korelasyon ve basit doğrusal regresyon kullanılmıştır. Yapılan ANOVA analizleri sonucunda Levene testine bakılarak varyansın homojenliği sağladığı belirlenmiş olup, gruplar arasındaki farkın istatistikleri için TUKEY testi kullanılmıştır. Analizler sonucunda ortaya çıkan anlamlı farkın etki büyüklüğünü belirlemek için cohen d değerlerine bakılmıştır. Etki büyüklüğü 0,00-0,01 arası düşük, 0,02-0,06 arası orta, 0,07 ve üzeri büyük etki değerini ifade etmektedir (Kilmen, 2015).

BULGULAR

Verilerin normal dağılım gösterdiğini belirlemek için kültürel zekâ ve kültürel mirasa yönelik tutum ölçeğindeki alt boyutların ve ölçeklerin çarpıklık basıklık değerlerine ilişkin veriler Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Boyutlar	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Üstbilis	2.0133	.77386	1.077	1.913
Bilis	2.8873	.84888	-.035	-.143
Motivasyon	2.2174	.78985	.517	.566
Davranis	2.3209	.73909	.512	.706
Toplum için kültürel miras	3.9113	.98600	-1.072	.623
Kültürel mirasa yönelik duyarlılık	2.1387	.79391	1.202	1.101
Kültürel mirasın aktarımı	2.0856	.72985	1.494	1.232
Kültürel Miras Ölçeği	2.6192	.46823	.989	1.963
Kültürel Zekâ Ölçeği	2.4034	.58819	.225	.935

Tablo 2'ye göre verilerin normal dağılım gösterdiğini belirlemek için çarpıklık-basıklık değerlerine bakılmış olup değerlerin -2 ile +2 arasında olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç verilerin normal dağılım gösterdiğini belirtmektedir (Trochim ve Donnelly, 2006; Field, 2000 ve 2009; Gravetter ve Wallnau, 2014).

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı	Değişken	N	X̄	S	sd	t	P
Üst Bilis	Kız	213	1,9546	,67650	370	1.695	.091
	Erkek	159	2,0918	,88390			
Bilis	Kız	213	2,9253	,84957	370	1.000	.318
	Erkek	159	2,8363	,84795			
Motivasyon	Kız	213	2,1531	,68631	370	1.823	.069
	Erkek	159	2,3035	,90546			
Davranis	Kız	213	2,2691	,69758	370	1.567	.118
	Erkek	159	2,3902	,78821			
Toplum İçin Kültürel Miras	Kız	213	4,0754	,87246	370	3.780	.000
	Erkek	159	3,6916	1,08471			
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Kız	213	2,0748	,67306	370	1.803	.072
	Erkek	159	2,2244	,92696			
Kültürel Mirasın Aktarımı	Kız	213	1,9700	,59762	370	3.590	.000
	Erkek	159	2,2404	,85408			

Tablo 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. T testi sonucunda kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutlarında ortalamalar arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Kızlar “toplum için kültürel miras”ı daha önemli bulurken ($t_{370}=3,78$; $p=0,000 < 0,05$; $\eta^2=0,04$), erkeklerin “kültürel mirasın aktarımı”na kızlara göre daha fazla önem verdiği söylenebilir ($t_{370}=3,59$; $p=0,000 < 0,05$; $\eta^2=0,03$). Bu bulgulara dayanarak cinsiyet değişkeninin Toplum İçin Kültürel Miras ve Kültürel Mirasın Aktarımı alt boyutlarında öğretmen adaylarının kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde orta düzeyde etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutlar Açısından Öğrenim Gördüğü Lisans Programı Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	7,105	8	,888	1,499	,156	Yoktur
	Grup İçi	215,073	363	,592			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	9,889	8	1,236	1,743	,087	Yoktur
	Grup İçi	257,451	363	,709			
	Toplam	267,340	371				
Motivasyon	Gruplar Arası	10,304	8	1,288	2,114	,034	İlköğretim Matematik-Sınıf
	Grup İçi	221,151	363	,609			
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	1,170	8	,146	0,264	,977	Yoktur
	Grup İçi	201,491	363	,555			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	20,204	8	2,526	2,693	,007	Türkçe-Sosyal Bilgiler Türkçe-Sınıf
	Grup İçi	340,480	363	,938			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	5,847	8	,731	1,164	,320	Yoktur
	Grup İçi	227,990	363	,628			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	7,878	8	,985	1,884	,061	Yoktur
	Grup İçi	189,745	363	,523			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutlar açısından öğrenim gördükleri lisans programına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmış olup çıkan sonuca göre aradaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir. Levene Testi sonucuna göre (Füstbiliş=.476, $p > 0,05$; Fbiliş=1.585, $p > 0,05$; Fmotivasyon=.711, $p > 0,05$; Fdavranış=.493, $p > 0,05$; Ftoplum için kültürel miras=2.372, $p > 0,05$; Fkültürel mirasa yönelik duyarlılık=1.713, $p > 0,05$; Fkültürel mirasın aktarımı=1.210, $p > 0,05$) öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutum puanlarının dağılım varyanslarının homojen olduğu görülmüştür.

Bu nedenle farkın hangi ortalamalar arasında olduğunu belirlemek için tukey testi uygulanmış ve “motivasyon” alt boyutunun öğrenim gördüğü lisans programı değişkenine göre; ilköğretim matematik öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği arasında ilköğretim matematik öğretmenliği lehine ($F_{8-363} = 2,114$; $p = 0,034 < 0,05$; $\eta^2 = 0,04$); “toplum için kültürel miras” alt boyutunda Türkçe öğretmenliği ile sosyal bilgiler öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği arasında sosyal bilgiler öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği lehine ($F_{8-363} = 2,693$; $p = 0,007 < 0,05$; $\eta^2 = 0,06$) anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara dayanarak öğrenim gördüğü lisans programı değişkeninin Motivasyon ve Toplum İçin Kültürel Miras alt boyutlarında öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ve kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde orta düzeyde etkiye sahip olduğu söylenebilir. Matematik lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarının kültürel zeka düzeylerinin motivasyon alt boyutunda sınıf öğretmenliği lisans

programında öğrenim gören öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Aynı şekilde sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenliği lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının kültürel mirasa yönelik tutumlarının Türkçe öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutlar Açısından Yaşadığı Yer Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	,388	2	,194	0,322	,725	Yoktur
	Grup İçi	221,791	369	,601			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	1,933	2	,967	1,344	,262	Yoktur
	Grup İçi	265,407	369	,719			
	Toplam	267,340	371				
Motivasyon	Gruplar Arası	1,702	2	,851	1,366	,256	Yoktur
	Grup İçi	229,753	369	,623			
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	,081	2	,041	0,074	,929	Yoktur
	Grup İçi	202,580	369	,549			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	,351	2	,175	0,180	,836	Yoktur
	Grup İçi	360,334	369	,977			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	5,010	2	2,505	4,039	,018	Yoktur
	Grup İçi	228,827	369	,620			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	,009	2	,005	0,008	,992	Yoktur
	Grup İçi	197,615	369	,536			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 5 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından yaşadıkları yere göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri yaşadıkları yere göre anlamlı fark göstermezken, kültürel mirasa yönelik tutumları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür. Levene Testi sonucuna göre (Füstbiliş=.050, $p > 0,05$; Fbiliş=2.491, $p > 0,05$; Fmotivasyon=.329, $p > 0,05$; Fdavranış=.124, $p > 0,05$; Ftoplum için kültürel miras=.161, $p > 0,05$; Fkültürel mirasa yönelik duyarlılık=2.388, $p > 0,05$; Fkültürel mirasın aktarımı=.462, $p > 0,05$) öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutum puanlarının dağılım varyanslarının homojen olduğu görülmüştür.

Bu nedenle farkın hangi ortalamalar arasında olduğunu belirlemek için tukey testi uygulanmış ve “kültürel mirasa duyarlılık” alt boyutunda şehir merkezi ile köy arasında şehir merkezi lehine anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($F_{2-369} = 4,039$; $p = 0,018 < 0,05$; $\eta^2 = 0,02$). Bu bulguya dayanarak yaşadığı yer değişkeninin Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık alt boyutunda öğretmen adaylarının kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde orta düzeyde etkiye sahip

olduğu söylenebilir. Buna göre, öğretmen adaylarının yaşadıkları yer, kültürel zekâ düzeylerini etkilemezken, kültürel mirasa yönelik tutumlarını şehir merkezinde yaşayanlar lehine etkilediği söylenebilir.

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	1,739	3	,580	0,968	,408	Yoktur
	Grup İçi	220,440	368	,599			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	,870	3	,290	0,401	,753	Yoktur
	Grup İçi	266,470	368	,724			
	Toplam	267,340	371				
Motivasyon	Gruplar Arası	1,554	3	,518	0,829	,479	Yoktur
	Grup İçi	229,901	368	,625			
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	,416	3	,139	0,252	,860	Yoktur
	Grup İçi	202,245	368	,550			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	5,763	3	1,921	1,992	,115	Yoktur
	Grup İçi	354,922	368	,964			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	1,588	3	,529	0,838	,473	Yoktur
	Grup İçi	232,249	368	,631			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	2,268	3	,756	1,424	,235	Yoktur
	Grup İçi	195,355	368	,531			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 6 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından anne eğitim düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmış olup çıkan sonuca göre aradaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının anne eğitim durumuna göre değişmediği söylenebilir.

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Baba Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	1,507	4	,377	0,626	,644	Yoktur
	Grup İçi	220,672	367	,601			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	6,621	4	1,655	2,330	,056	Yoktur
	Grup İçi	260,720	367	,710			
	Toplam	267,340	371				
	Gruplar Arası	2,799	4	,700	1,123	,345	

Motivasyon	Grup İçi	228,656	367	,623			Yoktur
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	1,212	4	,303	0,552	,698	Yoktur
	Grup İçi	201,450	367	,549			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	,647	4	,162	0,165	,956	Yoktur
	Grup İçi	360,038	367	,981			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	,466	4	,117	0,183	,947	Yoktur
	Grup İçi	233,370	367	,636			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	,475	4	,119	0,221	,927	Yoktur
	Grup İçi	197,149	367	,537			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 7 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından baba eğitim düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmış olup çıkan sonuca göre aradaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuçtan hareketle öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının baba eğitim durumuna göre değişmediği söylenebilir.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Baba Çalışma Durumu Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı	Değişken	N	X̄	S	sd	t	P
Üst Biliş	Çalışmıyor	82	1,9853	,71326	370	0.370	.711
	Çalışıyor	290	2,0212	,79115			
Biliş	Çalışmıyor	82	2,9834	,88808	370	1.162	.246
	Çalışıyor	290	2,8601	,83704			
Motivasyon	Çalışmıyor	82	2,1683	,75283	370	0.638	.524
	Çalışıyor	290	2,2313	,80072			
Davranış	Çalışmıyor	82	2,2693	,72280	370	0.715	.475
	Çalışıyor	290	2,3354	,74421			
Toplum İçin Kültürel Miras	Çalışmıyor	82	3,9028	,94638	370	0.089	.929
	Çalışıyor	290	3,9137	,99849			
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Çalışmıyor	82	2,1750	,77691	370	0.468	.640
	Çalışıyor	290	2,1284	,79967			
Kültürel Mirasın Aktarımı	Çalışmıyor	82	2,1162	,70417	370	0.430	.668
	Çalışıyor	290	2,0769	,73790			

Tablo 8 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından baba çalışma durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda ortalamalar arasında anlamlı farkın olmadığı bulunmuştur. Dolayısıyla öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının baba çalışma durumuna göre değişmediği söylenebilir.

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Anne Çalışma Durumu Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı	Değişken	N	X̄	S	sd	t	P
Üst Biliş	Çalışmıyor	328	2,0096	,78254	370	0.249	.803
	Çalışıyor	44	2,0406	,71360			
Biliş	Çalışmıyor	328	2,8968	,83350	370	0.591	.555
	Çalışıyor	44	2,8162	,96346			
Motivasyon	Çalışmıyor	328	2,2301	,78259	370	0.845	.399
	Çalışıyor	44	2,1229	,84551			
Davranış	Çalışmıyor	328	2,3256	,74156	370	0.340	.734
	Çalışıyor	44	2,2853	,72783			
Toplum İçin Kültürel Miras	Çalışmıyor	328	3,9203	,98718	370	0.477	.634
	Çalışıyor	44	3,8447	,98587			
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Çalışmıyor	328	2,1579	,81175	370	1.275	.203
	Çalışıyor	44	1,9955	,63502			
Kültürel Mirasın Aktarımı	Çalışmıyor	328	2,0915	,74458	370	0.428	.699
	Çalışıyor	44	2,0413	,61453			

Tablo 9 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından anne çalışma durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda ortalamalar arasında anlamlı farkın olmadığı bulunmuştur. Buna göre anne çalışma durumunun öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ve kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde etkili olmadığı söylenebilir.

Tablo 10. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Ailenin Aylık Geliri Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	1,666	2	,833	1,394	,249	Yoktur
	Grup İçi	220,513	369	,598			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	,095	2	,047	0,065	,937	Yoktur
	Grup İçi	267,246	369	,724			
	Toplam	267,340	371				
Motivasyon	Gruplar Arası	2,211	2	1,106	1,780	,170	Yoktur
	Grup İçi	229,244	369	,621			
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	,439	2	,219	0,400	,671	Yoktur
	Grup İçi	202,223	369	,548			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	,256	2	,128	0,131	,877	Yoktur
	Grup İçi	360,428	369	,977			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	,226	2	,113	0,178	,837	Yoktur
	Grup İçi	233,610	369	,633			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	,968	2	,484	0,908	,404	Yoktur
	Grup İçi	196,655	369	,533			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 10 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından ailenin aylık gelir düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmış olup çıkan sonuca göre aradaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının aylık gelir düzeylerinin kültürel zekâ düzeyleri ve kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde etkili olmadığı yorumu yapılabilir.

Tablo 11. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Günlük İnternet Kullanım Süresi Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Üst Biliş	Gruplar Arası	,584	4	,146	0,242	,914	Yoktur
	Grup İçi	221,594	367	,604			
	Toplam	222,179	371				
Biliş	Gruplar Arası	3,989	4	,997	1,390	,237	Yoktur
	Grup İçi	263,351	367	,718			
	Toplam	267,340	371				
Motivasyon	Gruplar Arası	,569	4	,142	0,226	,924	Yoktur
	Grup İçi	230,886	367	,629			
	Toplam	231,455	371				
Davranış	Gruplar Arası	1,345	4	,336	0,613	,654	Yoktur
	Grup İçi	201,316	367	,549			
	Toplam	202,661	371				
Toplum İçin Kültürel Miras	Gruplar Arası	2,269	4	,567	0,581	,677	Yoktur
	Grup İçi	358,415	367	,977			
	Toplam	360,685	371				
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Gruplar Arası	2,770	4	,693	1,100	,356	Yoktur
	Grup İçi	231,066	367	,630			
	Toplam	233,836	371				
Kültürel Mirasın Aktarımı	Gruplar Arası	,961	4	,240	0,448	,774	Yoktur
	Grup İçi	196,663	367	,536			
	Toplam	197,624	371				

Tablo 11 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından günlük internet kullanım süresine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek faktörlü anova testi uygulanmış ve sonuçlarına göre aradaki farkın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Bu verilerden hareketle öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının günlük internet kullanım süresine göre değişmediği söylenebilir.

Tablo 12. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Sosyal Medya Üyeliği Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı	Değişken	N	X̄	S	sd	t	P
Üst Biliş	Var	310	2,0101	,79669	370	0.175	.861
	Yok	62	2,0290	,65329			
Biliş	Var	310	2,8822	,84250	370	0.259	.796
	Yok	62	2,9127	,88671			

Motivasyon	Var	310	2,2135	,79785	370	0.215	.830
	Yok	62	2,2371	,75453			
Davranış	Var	310	2,2983	,74062	370	1.317	.189
	Yok	62	2,4336	,72682			
Toplum İçin Kültürel Miras	Var	310	3,8745	,99970	370	1.114	.107
	Yok	62	4,0954	,89945			
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Var	310	2,1332	,81315	370	0.297	.767
	Yok	62	2,1661	,69499			
Kültürel Mirasın Aktarımı	Var	310	2,1023	,75373	370	0.989	.323
	Yok	62	2,0019	,59445			

Tablo 12 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından sosyal medya üyeliğine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda ortalamalar arasında anlamlı farkın olmadığı bulunmuştur. Bu durum, sosyal medya üyeliğinin öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ve kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde herhangi bir etki meydana getirmediği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 13. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Açısından Üye Olduğu Kuruluş Değişkenine Göre İncelenmesi

Varyans Kaynağı	Değişken	N	X̄	S	sd	t	P
Üst Biliş	Var	107	1,8929	,84983	370	1.114	.056
	Yok	265	2,0619	,73713			
Biliş	Var	107	2,5560	,88596	370	4.931	.000
	Yok	265	3,0210	,79690			
Motivasyon	Var	107	2,1261	,85306	370	1.419	.157
	Yok	265	2,2543	,76144			
Davranış	Var	107	2,1393	,79008	370	3.044	.002
	Yok	265	2,3942	,70588			
Toplum İçin Kültürel Miras	Var	107	3,9578	1,03089	370	0.577	.564
	Yok	265	3,8926	,96866			
Kültürel Mirasa Yönelik Duyarlılık	Var	107	1,9987	,88684	370	2.172	.031
	Yok	265	2,1952	,74753			
Kültürel Mirasın Aktarımı	Var	107	2,0153	,81028	370	1.181	.238
	Yok	265	2,1140	,69437			

Tablo 13 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından üye olduğu kuruluşa göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. T testi sonucunda kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından ortalamalar arasında anlamlı farkın olduğu bulunmuştur. Herhangi bir kuruluşa üye olmayan öğretmen adaylarının, üye olan öğretmen adaylarına göre “biliş” ($t_{370} = 4,931$; $p = 0,000 < 0,05$; $\eta^2 = 0,06$) ve “davranış”ı daha yüksek çıkarken ($t_{370} = 3,044$; $p = 0,002 < 0,05$; $\eta^2 = 0,03$), “kültürel mirasa yönelik duyarlılıkları”nın da daha yüksek ($t_{370} = 2,172$; $p = 0,031 < 0,05$; $\eta^2 = 0,01$) olduğu söylenebilir. Bu bulgulara dayanarak üye olduğu kuruluş değişkeninin Biliş ve Davranış alt boyutlarında öğretmen adaylarının kültürel zeka düzeyleri üzerinde orta düzeyde etkiye sahip olduğu söylenebilir. Aynı zamanda bu değişkenin Kültürel Mirasa

Yönelik Duyarlılık alt boyutunda da öğretmen adaylarının kültürel mirasa yönelik tutumları üzerinde orta düzeyde etkiye sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 14. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeylerinin ve Kültürel Mirasa Yönelik Tutumlarının Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

		Toplum için kültürel miras	Kültürel mirasa yönelik duyarlılık	Kültürel mirasın aktarımı
Üstbilgi	Pearson Korelasyon	-,255	,586	,566
	Sig. (2- tailed)	,000	,000	,000
	N	372	372	372
Bilgi	Pearson Korelasyon	,014	,197	,145
	Sig. (2- tailed)	,795	,000	,005
	N	372	372	372
Motivasyon	Pearson Korelasyon	-,251	,400	,473
	Sig. (2- tailed)	,000	,000	,000
	N	372	372	372
Davranış	Pearson Korelasyon	-,181	,417	,384
	Sig. (2- tailed)	,000	,000	,000
	N	372	372	372

Tablo 14 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları arasında üstbilgi ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; motivasyon ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; davranış ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 15. Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Düzeyleri İle Kültürel Mirasa Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

		Kültürel miras
Kültürel zekâ	Pearson Korelasyon	,464
	Sig. (2- tailed)	,000
	N	372

Tablo 15 incelendiğinde öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki olduğu için bu veriler arasında regresyon analizi yapılmasına karar verilmiştir.

Tablo 16. Kültürel Mirasa Yönelik Tutumun Yordanmasına İlişkin Basit Doğrusal Regresyon Analizine Ait Bulgular

Değişken	B	Standart Hata	Beta	t	p
Sabit	1.731	.091		10.085	.062
Kültürel Zekâ	.370	.037	.464	10.088	.000

Tablo 16 incelendiğinde yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda, kültürel zekâ düzeyinin kültürel mirasa yönelik tutum ile orta düzeyde anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu bulunmuştur ($R=.464$, $R^2=.216$, $p<.01$). Ortaya çıkan

bu sonuca göre, kültürel zekâ toplam varyansın % 21.6'sını açıklamaktadır. Beta ve t değerleri incelendiğinde kültürel zekânın kültürel mirasa yönelik tutumun anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Öğretmen adaylarının cinsiyete göre kültürel zekâ düzeylerinde anlamlı fark çıkmazken kültürel mirasa yönelik tutumları incelendiğinde alt boyutlarda ortalamalar arasında anlamlı farkın olduğu görülmüştür. Toplum için kültürel miras alt boyutunda kız öğretmen adayları lehine, kültürel mirasın aktarımı alt boyutunda ise erkek öğretmen adayları lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde cinsiyet değişkeninin etkili olduğu çeşitli çalışmalarda (Çetin, 2013; Gümüş ve Adanalı, 2011; Keçe, 2015; Çetin ve Gürgil, 2014) vurgulanmıştır. Ulusoy (2009) tarafından yapılan çalışmada kültürel zenginlikleri tanıma ve kültürel zenginliklerin korunması konusunda erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yüksek bir bilince sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışmaların aksine cinsiyet değişkeninin kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde etkili olmadığını belirten çalışmalara da (Arıkan ve Doğan, 2013; Alkış ve Oğuzoğlu, 2005; Sidekli ve Karaca, 2013; Dinç, Erdil ve Keçe, 2014) alanyazında rastlamak mümkündür. Mercan (2016) ve Demir (2015) tarafından yapılan çalışmalarda cinsiyet değişkeninin kültürel zekâ düzeyi üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber Uludağ ve Deveci (2015) yaptıkları çalışmada erkeklerin kültürel zekâ düzeylerinin kızlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yoğurtçu (2015) tarafından yapılan çalışmada ise kızların kültürel zekâ düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutlar açısından öğrenim gördükleri lisans programına göre anlamlı fark gösterdiği tespit edilmiştir. Motivasyon alt boyutunda; ilköğretim matematik öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği arasında ilköğretim matematik öğretmenliği lehine; toplum için kültürel miras alt boyutunda ise Türkçe öğretmenliği ile sosyal bilgiler öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği arasında sosyal bilgiler öğretmenliği ile sınıf öğretmenliği lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Öğrenim görülen lisans programının kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde etkili olduğuna alanyazında (Zor ve Karip, 2014; Çetin ve Gürgil, 2014) rastlamak mümkündür. Yapılan bu çalışmaların aksine öğrenim görülen lisans programının kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde etkili olmadığını belirten çalışmalara da (Sidekli ve Karaca, 2013) rastlamak mümkündür. Yoğurtçu (2015) tarafından yapılan çalışmada ise sözel bölüm öğrencilerinin kültürel zekâ düzeylerinin sayısal bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmen adaylarının yaşadığı yere göre kültürel zekâ düzeylerinde anlamlı fark görülmezken, kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından yaşadıkları yere göre anlamlı fark görüldüğü tespit edilmiştir. Kültürel mirasa duyarlılık alt boyutunun yaşadığı yer değişkenine göre şehir merkezi ile köy arasında şehir merkezi lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmanın aksine Yaşar Ekici (2017) tarafından yapılan çalışmada farklı kültürlerin olduğu yerlerde yaşayan katılımcıların kültürel zekâ düzeyleri daha yüksek bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından anne-baba eğitim düzeyine, anne-baba çalışma durumuna, ailenin aylık gelir durumuna, günlük internet kullanım

süresine ve sosyal medya üyeliğine göre anlamlı fark göstermediği tespit edilmiştir. Anne-baba eğitim düzeyinin kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde etkili olmadığına ilişkin çalışmalara (Çetin, 2013; Keçe, 2015) alanyazında da rastlamak mümkündür. Benzer şekilde eğitim düzeyinin kültürel zekâ düzeyini etkilemediği Demir (2015) tarafından yapılan çalışmada da belirtilmiştir. Aksine anne-baba eğitim düzeyinin kültürel mirasa yönelik tutum ve başarıyı etkilediğine yönelik çalışmalar da (Arıkan ve Doğan, 2013) bulunmaktadır. Ailenin aylık gelir durumunun kültürel mirasa yönelik tutumu etkilediğini ortaya çıkaran çalışmalara (Arıkan ve Doğan, 2013) alanyazında rastlamak mümkündür.

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları açısından üye olduğu kuruluşa göre anlamlı fark gösterdiği tespit edilmiştir. Kültürel zekâ düzeylerinde biliş ve davranış alt boyutlarında; kültürel mirasa yönelik tutumlarında ise kültürel mirasa yönelik duyarlılık alt boyutunda herhangi bir kuruluşa üye olmayan öğretmen adayları lehine bir sonuç ortaya çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin ve kültürel mirasa yönelik tutumlarının alt boyutları arasında üstbiliş ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; motivasyon ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında; davranış ile kültürel mirasa yönelik duyarlılık ve kültürel mirasın aktarımı arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ile kültürel mirasa yönelik tutumları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Ortaya çıkan sonuç pozitif yönde olduğu için bu veriler arasında regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan bu analiz sonucunda, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerinin kültürel mirasa yönelik tutumları ile orta düzeyde anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu tespit edilmiştir.

ÖNERİLER

Kültürel zekâ ile kültürel mirasa yönelik tutum arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara rastlanmamıştır. Bu araştırma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan 372 öğretmen adayının katılımı ile sınırlıdır. Öğretmen adayları ile yapılan bu çalışma, farklı üniversitelerde ve farklı örneklem grupları ile yapılabilir.

Kültürel miras unsurları, buldukları yerleri maddi ve manevi açıdan zenginleştirmektedir. Bu unsurların korunmasına yönelik insanların bilinçlenmesini sağlayacak eğitim faaliyetlerine gereksinim duyulmaktadır. Miras eğitiminin kültürel mirasa yönelik tutumu olumlu yönde etkilediği (Dönmez ve Yeşilbursa, 2014; Meydan ve Akkuş, 2014) bilinmektedir. Kültürel miras konusunda küçük yaşlardan başlanarak verilecek düzenli eğitim faaliyetleri, bu mirasın korunmasına ve yaşatılmasına katkı sağlayacaktır.

Yapılan bu araştırmanın sonucuna göre kültürel zekânın kültürel mirasa yönelik tutum üzerinde etkili olduğu düşünüldüğünde, öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeylerini arttırmaya yönelik lisans programlarına dersler konulabilir. Benzer şekilde, öğretmen adaylarının farklı kültürel ortamlarla etkileşimine yardımcı olacak çalışma

ziyaretleri ve uluslararası öğrenci değişim programları düzenlenebilir. Bu şekilde öğretmen adaylarının kültürel mirasa yönelik tutumlarına olumlu katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

ETİK METNİ

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına ve bilimsel araştırma etik kurallarına uyulmuştur. Ayrıca araştırma için gerekli etik kurul izinleri de alınmıştır. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Araştırmaya ilişkin etik kurul izni çalışma ekinde sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Akbaba, B. (2014). Developing attitude towards cultural heritage scale: a validity and reliability study. *Educational Research and Reviews*, 9(20), 1046-1054.
- Alkış, S. ve Oğuzoğlu, Y. (2005). İlköğretim öğrencilerinin tarihi çevre bilincinin değerlendirilmesi, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 23-46.
- Arıkan, İ. ve Doğan, Y. (2013). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin kültürel miras ile ilgili başarı düzeyleri ve tutumlarının bazı değişkenlerle incelenmesi (Adıyaman örneği). *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6(15), 29-68.
- Aslan, Z. ve Ardemagni, M. (2006). *Introducing young people to the protection of heritage sites and historic cites*. Web:http://athar-centre.org/wp-content/uploads/2013/02/Young-people-school_Book_Final-website.pdf adresinden 30.01.2019 tarihinde alınmıştır.
- Blake, J. (2000). On defining the cultural heritage. *International & Comparative Law Quarterly*, 49(1), 61-85.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (18.Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Christensen, B. L., Johnson Burke, R. ve Turner, A. L. (2015). *Research methods design and analysis (araştırma yöntemleri desen ve analiz)*. (çev. ed. Ahmet AYPAY). 2. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Council of Europe. (2005). *Council of Europe framework convention on the value of cultural heritage for society, faro* 27.10.2005. Web:<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680083746> adresinden 30.01.2019 tarihinde alınmıştır.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni*. (çev. ed. Selçuk Beşir Demir). İstanbul: Eğiten Kitap.
- Çetin, Ç. K. (2014). Kültürel zekâ: uzakyol kaptanları ve uzakyol birinci zabıtları üzerinde bir araştırma. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 134-155.
- Çetin, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının milli değerlerin öğretimine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(8), 1733-1743.
- Çetin, T. ve Gürgil, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin Bartın'ın doğal ve kültürel turizm değerlerine yönelik farkındalıkları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 255-274.

- Demir, G. (2015). *Kültürel zekâ ve tükenmişlik ilişkisi: konaklama işletmelerinde bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir. 399344.
- Dinç, E., Erdil, M. ve Keçe, M. (2011). Uşak üniversitesi öğrencilerinin tarihi ve kültürel eserler hakkındaki ilgi ve farkındalıklarının incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 267-285.
- Dönmez, C. ve Yeşilbursa, C. C. (2014). Kültürel miras eğitiminin öğrencilerin somut kültürel mirasa yönelik tutumlarına etkisi. *Elementary Education Online*, 13(2).
- Dündar, S. (2019). *Kültürel zekâ ve duygusal zekânın liderlik tipleri üzerindeki etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İstanbul. 538382.
- Earley P. C. ve Mosakowski, E. (2004). Toward culture intelligence: Turning cultural differences into a workplace advantage. *Academy of Management Perspectives* 18 (3).
- Earley, E. C. (2002). Redefining interactions across cultures and organizations: moving forward with cultural intelligence. *Research in Organizational Behavior*, 24, pp. 271-299
- Earley, E. C. ve Mosakowski, E. (2004). Cultural intelligence, *Harvard Business Review*, October, pp. 139-146.
- Earley, P. C. ve Peterson, R.S. (2004). The elusive cultural chameleon: cultural intelligence as a new approach to intercultural training for the global manager. *Academy of Management Learning and Education*, 3(1), pp. 100-115
- Earley, P.C. ve Ang, S. (2003). *Cultural intelligence: individual, pcntractions across cultures*. Stanford University Press, Stanford.
- Earley, P.C., Ang, S. ve Tan, J.S. (2006). *CQ developing cultural intelligence at work*. Stanford Business Books, Stanford.
- Ekici, F. Y. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının kültürel zekâ düzeyleri ve çok kültürlü eğitime yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1941-1956.
- Ersoy, A. (2014). Kültürel zekânın kültürlerarası liderlik etkinliği üzerindeki rolü: konaklama işletmelerinde nitel bir araştırma. *Journal of Yaşar University*, 9(35), 6099-6108.
- Ersoy, A. ve Ehtiyar, R. (2015). Kültürel farklılıkların yönetiminde kültürel zekânın rolü: Türk ve yabancı yöneticiler üzerine bir araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26(1), 42-60.
- Field, A. (2000). *Discovering statistics using spss for windows*. London-Thousand Oaks- New Delhi: Sage publications.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. London: SAGE.
- Gezer, M. ve Şahin, İ. F. (2017). Çokkültürlü eğitime yönelik tutum ve kültürel zekâ arasındaki ilişkinin yem ile incelenmesi. *Eastern Geographical Review*, 22(38), 173-188.
- Göğebakan, Y. (2009). *Görsel sanatlar ve Sosyal Bilgiler derslerinin ilişkilendirilmesinin kültür varlıklarını tanıma ve sahip çıkma ile ilgili kazanımların gerçekleşmesi ve öğrencilerin tutumları üzerinde etkileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Resim Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı, Ankara. 278317.
- Gravetter, F. ve Wallnau, L. (2014). *Essentials of statistics for the behavioral sciences (8th ed.)*. Belmont, CA: Wadsworth.

- Gümüş, N. ve Adanalı, R. (2011). Buca'da (İzmir) tarihi ve kültürel mirasa yönelik ortaöğretim öğrencilerinin tutum ve davranışları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 87-102.
- İlhan, M. ve Çetin, B. (2014). Kültürel zekâ ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 29(2), 94-114.
- Keçe, M. (2015). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının Ankara'nın tarihi ve kültürel turizm değerlerine yönelik ilgi ve farkındalıkları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 16(1), 131-149.
- Kılmen, S. (2015). Eğitim araştırmacıları için SPSS uygulamalı istatistik. *Ankara: Edge Akademi*.
- Koçak, S. ve Özdemir, M. (2015). Öğretmen adaylarının çok kültürlü eğitime yönelik tutumlarında kültürel zekânın rolü. *İlköğretim Online*, 14(4), 1352-1369.
- Kolaç, E. (2009). Somut olmayan kültürel mirası koruma, bilinç ve duyarlılık oluşturmada Türkçe eğitiminin önemi, *Milli Folklor*, 82, 19-31.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı (2009). *Kültürel miras ve müzecilik çalışma raporu*. Web:<http://teftis.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/1279,muserrefcanpdf.pdf?0adresinden> 25.01.2019 tarihinde alındı.
- Laursen, P. C. (2013). The relevance of cultural intelligence to management education. *Psychology And Education – An Interdisciplinary Journal*, 50 (1-2), 51.57.
- Mercan, N. (2016). Çok kültürlü ortamlarda kültürel zekânın kültürler arası duyarlılık ile ilişkisine yönelik bir araştırma. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 1-13.
- Meydan, A. ve Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 29, 402-422.
- Oğuz, M. Ö. (2013). Terim olarak somut olmayan kültürel miras. *Milli Folklor*, 25(100), 5-13.
- Sidekli, S. ve Karaca, L. (2013). Sosyal Bilgiler öğretiminde yerel, kültürel miras öğelerinin kullanımına ilişkin öğretmen adayı görüşleri. *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, (5), 20-38.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2014). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. (3. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Thomas, D. C. ve Inkson, K. (2010). *Cultural intelligence: Living and working globally*. ReadHowYouWant. com. Published by Berrett-Koehler Publishers
- Thomas, D.C. ve Inkson, K. (2003). *Cultural intelligence: people skills for global business*. Berrett-Koehler Publishers, San Francisco.
- Trochim, W. M. ve Donnelly, J. P. (2006). *The research methods knowledge base (3rd ed.)*. Cincinnati, OH: Atomic Dog.
- Uludağ, E. ve Deveci, G. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâlarının değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(1), 70-76.
- Ulusoy, H. (2017). *Turist rehberlerinin kültürel zekâ düzeyi ve özyeterlilik inançlarının hizmet sunumuna etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir. 464645.
- Ulusoy, K. (2009). Sosyal bilgiler dersi kültür ve miras öğrenme alanının işlenişinin 4. ve 5. sınıf öğrencileri tarafından değerlendirilmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 18, 1-26.

- Vecco, M. (2010). A definition of cultural heritage: from the tangible to the intangible. *Journal of Cultural Heritage*, 11(3), 321-324.
- Yeşil, S. (2009). Kültürel farklılıkların yönetimi ve alternatif bir strateji: Kültürel zekâ. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (1), 100-131.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H.(2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yoğurtçu, G. (2015). Çokkültürlü eğitim ortamlarında kültürlerarası iletişim ve kültürel zekâ: Kırgızistan üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(3), 791-806.
- Zor, A. ve Karip, F. (2014). İlköğretim ikinci kademedeki okutulan derslerin kültürel mirası korumada amaçlarına uygunluğunun değerlendirilmesi. *Gazi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 14, 147-162.

EK: ETİK KURUL ONAYI

Evrak Tarih ve Sayısı: 17/03/2020-E.6901

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : 95531838-050.99
Konu : Etik Kurul Kararı

Sayın Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT

İlgi : Eğitim Fakültesi Dekanlığı 12.03.2020 tarih ve E.6522 sayılı yazısı

Eğitim Fakültesi Dekanlığının ilgi yazısına istinaden Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT'ın, "**Öğretmen Adaylarının Kültürel Zeka Düzeyleri İle Kültürel Mirasa Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**" başlıklı bilimsel araştırması Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulunca incelenmiş olup, 17.03.2020 tarih ve 48 sayılı karar ile söz konusu araştırmaya izin verilmiştir. Kurul kararının bir sureti yazımız ekindedir.
Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Güray OKYAR
Etik Kurulu Başkanı

Ek: 1 adet kurul kararı

Mevcut Elektronik İmzalar

GÜRAY OKYAR (Etik Kurul - Başkan) 17/03/2020 16:44

Adres: Brzanan yolu üzeri 4. km Rektörlük Kampüsü Merkez/AĞRI
Telefon:04722159863 Faks:04722151182
e-Posta:gensek@agri.edu.tr Elektronik Ađ:genelsekretelik.agri.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için İribat: Yılmaz SABUNCU
Unvanı: Şube Müdürü
Dahili No: 1317

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzal

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

Tarih: 17.03.2020

Sayı: 48

KONU: Eğitim Fakültesi Dekanlığı 12.03.2020 tarih ve E.6522 sayılı yazısı

KISACA ÖZET:

Eğitim Fakültesi Dekanlığının ilgi yazısına istinaden Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT'ın, "Öğretmen Adaylarının Kültürel Zeka Düzeyleri İle Kültürel Mirasa Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" isimli bilimsel araştırması için kurulumuzdan izin istenmiş olup, araştırma dosyası belirtilen yazı ekinde kurulumuza gönderilmiştir.

KONU İLE İLGİLİ KİŞİLER:

Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT

KONU İLE İLGİLİ YARARLANILAN VERİLER / KAYNAKLAR / DOKÜMANLAR

1. Eğitim Fakültesi Dekanlığı 12.03.2020 tarih ve E.6522 sayılı yazısı
2. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi
3. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik İlkeleri
4. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi,
5. Helsinki Bildirgesi,
6. Dünya Hekimler Birliğinin ilke Bildirgeleri,
7. Amerikan Kimya Demegi (ACS) ilkeleri
8. Amerikan Psikologlar Derneği'nin (APA) Deontoloji ilkeleri,
9. TÜBİTAK Araştırma - Yayın Etiği,
10. T.C. Anayasası, Yasalar ve ilgili mevzuat

Yapılan etik kurul toplantısı sonuçları;

1. Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT'ın araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası kurul üyelerine gönderilmiştir. Söz konusu dosya kurul üyeleri tarafından incelenerek, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu 17.03.2020 tarihi saat 13:30'da araştırma ile ilgili başvuruyu görüşmek üzere Prof. Dr. Güray OKYAR başkanlığında toplanmıştır.
2. Dr. Öğr. Üyesi Suat POLAT'ın araştırmacılığını yaptığı araştırma dosyası Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Yönergesi maddeler 3, 9, 10, 11, 12 ve 13'e göre incelenmiş olup, yapılacak araştırmaya izin verilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Tarih: 17.03.2020

Sayı: 48

	Adı Soyadı	Görev Yeri	Görevi	İmza
1	Prof. Dr. Güray OKYAR	Sağlık Bilimleri Ens. Müd.	Başkan	
2	Doç. Dr. Serkan KAPUCU	Eğitim Fakültesi	Üye	
3	Doç. Dr. Emine TEYFUR	Fen Edebiyat Fakültesi	Üye	
4	Doç. Dr. Şenay ARLI	Sağlık Yüksek Okulu	Üye	
5	Doç. Dr. Tayfun KARATAŞ	Sağlık Hizm. MYO Müd.	Üye	
6	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SAFA	İslami İlimler Fakültesi	Üye	
7	Dr. Öğr. Üyesi Tuba AYDIN	Eczacılık Fakültesi	Üye	
8	Yılmaz SABUNCU	Hukuk Müşavirliği	Raportör	